

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Υπό κ. ΚΛΑΥΔΙΟΥ Β. ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους 1. 2., τόμ. ΙΑ', τοῦ περιοδικοῦ «Σπουδαί»)

14. ΜΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1918 «ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ», ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ Η.Π.Α. 48.236.629, ΠΡΟΣ 5%, ἢ 1929, ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ Η.Π.Α. 12.167.000, ΠΡΟΣ 4%

Ὡς γνωστόν, τὴν 17 Νοεμβρίου 1917 ἡ Ἑλλάς εἰσηλθεν εἰς τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν «συμμάχων» καὶ ἐναντίον τῶν «κεντρικῶν δυνάμεων». Οἱ προηγηθέντες ὁμως συνεχεῖς ἀπὸ τοῦ 1912 πόλεμοι τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Βουλγαρίας, εἶχον περιαγάγει ταύτην εἰς δυσχερῆ οἰκονομικὴν κατάστασιν. Δεδομένου δὲ ὅτι τὰς αὐτὰς περίπτου οἰκονομικὰς δυσχερείας ἀντιμετώπιζον τότε καὶ ἄλλαι μικραὶ συμμαχικαὶ χῶραι τῆς Εὐρώπης, αἱ τρεῖς μεγάλαι συμμαχικαὶ δυνάμεις (Ἀγγλία, Γαλλία καὶ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς) ἀπεφάσισαν τὴν πρὸς αὐτὰς παροχὴν πολεμικοῦ χαρακτῆρος δανείων, ἅτινα θὰ ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ διὰ τὴν μεταπολεμικὴν οἰκονομικὴν αὐτῶν ἀνόρθωσιν.

Υπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο, τὴν 10 Φεβρουαρίου 1918 ὑπεγράφη ἐν Παρισίοις ἡ ἀποκληθεῖσα «οἰκονομικὴ συμφωνία τῶν Παρισίων», μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Γαλλίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ἐκυρώθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ Νόμου 1235 τοῦ 1918.

Δυνάμει τῆς συμφωνίας ταύτης παρήχετο εἰς τὴν Ἑλλάδα πολεμικὸν δάνειον ὑπὸ τῶν τριῶν ὡς ἄνω μεγάλων δυνάμεων, μέχρι συνολικοῦ ποσοῦ χρυσῶν γαλλικῶν φράγκων 750.000.000, πρὸς ἐτήσιον ἐπιτόκιον 5%. Τὸ δάνειον θὰ ἐπραγματοποιήτο μετὰ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συνθήκης εἰρήνης, διὰ κατὰ περιόδους προκαταβολῶν, χορηγουμένων ὅταν αἱ ἐξωτερικαὶ πιστώσεις τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐπιπτον κάτω τοῦ ποσοῦ τῶν γαλλικῶν φράγκων 100.000.000. Αἱ οὕτω παρεχόμεναι προκαταβολαί, θὰ ἀπετέλουν κάλυμμα τῆς τότε ἐκδοτικῆς, ἤτοι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἑκδοσιν ὑπ' αὐτῆς ἀντιστοιχοῦ ὀνομαστικῆς ἀξίας τραπεζογραμματίων καὶ μέχρι ποσοῦ χρυσῶν δραχμῶν 750.000.000. Σημειωτέον ὅτι τότε ὑφίστατο εἰς τὸ ἄρτιον ἰσοτιμία μεταξὺ δραχμῆς καὶ γαλλικοῦ φράγκου 1 πρὸς 1, ὡς καὶ αὐτῶν πρὸς τὸ ἀμερικανικὸν δολλᾶριον, με σχέσιν τοῦ τελευταίου ἕνα πρὸς πέντε γαλλικὰ φράγκα ἢ δραχμάς. Ἡ χορήγησις τῶν ἐν λόγω προκαταβολῶν προῦ-

πέθεται τὴν σχετικὴν ἔγκρισιν μιᾶς Διασυμμαχικῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, συντιθεμένης ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἐκάστης τῶν ὑπογραφασῶν δυνάμεων. Ὡσαύτως, ἡ διάθεσις τῶν πιστώσεων αὐτῶν ἐτίθετο ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς ἰδίᾳς Ἐπιτροπῆς καὶ μιᾶς στρατιωτικῆς τοιαύτης, ἀπαρτιζομένης κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἡ κατὰ τὰ προηγηθέντα συμφωνία ἦτο κεχωρισμένη δι' ἕκαστον τῶν τριῶν δανειστῶν. Ἐν τούτοις, δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὴν συμφωνίαν ταύτην ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις, ἰσχυρισθεῖσα οἰκονομικὰς δυσχερείας καὶ ζητήσασα ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐπ' ἀόριστον ἀναβολὴν ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τῆς. Τὸ αἶτημα δὲ αὐτῆς, ἠναγκάσθη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ ἀποδεχθῆ, χωρὶς ἕκτοτε νὰ λήξῃ ἢ ἐν προκειμένῳ ἀναβολή. Ἐξ ἄλλου, ἡ Κυβέρνησις τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας κατέβαλεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς μερικὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμφωνίας καὶ μέχρι τῆς 20 Νοεμβρίου 1920, συνολικῶς λίρας Ἀγγλίας 6.540.000, ἰσοδυναμούσας πρὸς δολλάρια 31.826.910. Μετὰ ὅμως τὴν, ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 20 Νοεμβρίου 1922, ἐπάνοδον εἰς τὸν Ἑλληνικὸν θρόνον τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἠρνήθη αὕτη τὴν περαιτέρω συμμόρφωσιν τῆς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς. Ἐπηκολούθησεν, ἐν τούτοις, τῷ 1922, ἰδιαιτέρα μεταξὺ Μεγάλῃς Βρετανίας καὶ Ἑλλάδος συμφωνία, δι' ἧς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρητήθη τῆς εἰσπράξεως τοῦ ὑπολοίπου ποσοῦ τοῦ ἐκ τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας δανείου, ἐφ' ὅσον τῇ συγκαταθέσει τῆς τελευταίας ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐπετύγχανε διπλασίου ποσοῦ δάνειον εἰς τὴν ἀγγλικὴν χρηματαγοράν. Ἀλλὰ τοιοῦτον δάνειον δὲν ἐπετεύχθη. Δι' ὃ καὶ τὴν 1 Ἀπριλίου 1927 ἐγένετο νεωτέρα συμφωνία, καθ' ἣν ἡ ἐξόφλησις τοῦ ὡς ἄνω χορηγηθέντος ποσοῦ θὰ ἐπραγματοποιήτο ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς 62 ἐτῶν, μὲ μικρὸν τόκον. Ἐπὶ πλεόν, ἡ Ἑλλὰς παρητήθη πάσης περαιτέρω ἀξιώσεως πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀρχικῶς ὑποσχεθέντος ποσοῦ τῶν χρ. φράγκων 250.000.000.

Αἱ Η.Π.Α., ἐκ τρίτου, ἀνέλαβον τὴν παραχώρησιν δανείου, ἴσου πρὸς τὸ τρίτον τοῦ ὅλου ποσοῦ τῆς συμφωνίας τοῦ 1918, ἧτοι μέχρι τοῦ εἰς δολλάρια ἰσοτίμου τῶν χρ. φράγκων 250.000.000, δηλαδὴ δολλάρια 50.000.000. Τελικῶς ὅμως, τῇ συστάσει τοῦ παρὰ τῇ Διασυμμαχικῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιτροπῇ Ἀμερικανοῦ ἀντιπροσώπου, τὸ εἰς δολλάρια ἰσότιμον δὲν καθωρίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐπισήμου ἰσοτιμίας, ἀλλὰ τῆς τότε ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ἀγορᾷ ὑφισταμένης, ἣτις ἦτο ἐν δολλάριον ἴσον πρὸς 5,1827 γαλλικὰ φράγκα. Οὕτω, συγκατατεθείσης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τὸ δάνειον τῶν Η.Π.Α. προσδιωρίσθη εἰς δολλάρια 48.236.629,05 καὶ ἠνοιχθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α. αἱ κάτωθι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος πιστώσεις:

1)	Τὴν 20 Ἰουνίου	1918	διὰ \$	15.790.000.—
2)	» 3 Δεκεμβρίου	1919	» »	23.764.036.—
3)	» 24 Μαΐου	1919	» »	3.858.930.—
4)	» 31 Ἰουλίου	1919	» »	4.823.663,05
	Σύνολον	»		<u>48.236.629,05</u>

Ἀντιστοίχως πρὸς τὰς πιστώσεις ταύτας, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρέδωκεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α. τέσσαρας ὁμολογίας τῆς ὀφειλῆς τῆς, ὑπὸ τύπον ἀποδείξεως.

Βάσει τῶν ἄνω δημιουργηθεισῶν πιστώσεων, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησε τὴν ἐπ' ὀνόματί της ἢ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἕκδοσιν συναλλαγματικῶν πρὸς δημιουργίαν πιστώσεων τῆς εἰς Ἀμερικανικὰς Τραπεζάς, πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συνθήκης Εἰρήνης. Τὸ αἴτημα τοῦτο, μετὰ νέας διαπραγματεύσεις, ἐγένετο δεκτόν, διὰ τῆς ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1919 ἐπιστολῆς τοῦ Ὑπουργείου Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ὁμως ταύτην ἐτίθεντο ὅροι τινὲς μὴ συμβιβαζόμενοι πρὸς τοὺς τῆς συμφωνίας τοῦ 1918. Οἱ ὅροι οὗτοι ἦσαν, ὅτι αἱ ἕκδοθησόμεναι συναλλαγματικαὶ ἔπρεπε νὰ καλύπτουν ἀποκλειστικῶς πληρωμὰς εἰς Η.Π.Α., ἐκ προμηθείας ἀγαθῶν οὐχὶ ἀμέσου πολεμικῆς χρησιμότητος, προερχομένων μόνον ἐκ τῆς ἀμερικανικῆς ἀγορᾶς καὶ προοριζομένων μόνον διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι κατανάλωσίν των. Πρὸ τῆς ἀποδοχῆς τῶν συναλλαγματικῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α., ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ προσαγάγῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο λεπτομερεῖς λογαριασμοὺς ἀνὰ δεκαπενθήμερον τῶν ἀγοραζομένων ἀγαθῶν. Τοὺς νέους αὐτοὺς ὅρους ἀπέδεχθη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ τοιοῦτοτρόπως κατέστη ἐφικτὴ ἡ ἐξόφλησις ὑπ' αὐτῆς τριῶν συναλλαγματικῶν τῆς, ὡς ἑξῆς :

1)	Τὴν 15	Δεκεμβρίου 1919	ἐκ	\$	5.000.000
2)	» 16	Ἰανουαρίου 1920	»	»	5.000.000
3)	» 24	Σεπτεμβρίου 1920	»	»	5.000.000
		Σύνολον	»		<u>15.000.000</u>

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἐπιταγῶν καὶ μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1921, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον κατέβαλεν εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Κυβέρνησιν ἐξαμηνιαίως τοὺς οἰκείους τόκους, πρὸς ἐπιτόκιον 5 % ἑτησίως, ἀνελθόντας συνολικῶς εἰς δολλάρια 1.159.153,34. Μετὰ ταῦτα, λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ἡ Ἑλλάς ἐζήτησε τὴν ἔκτοτε κεφαλαιοποίησιν τῶν ληξιπροθέσμων τόκων καὶ τὴν εἰς αὐτὴν καταβολὴν τοῦ ὑπολοίπου ἐκ δολλαρίων 33.236.629,05 ποσοῦ τοῦ δανείου, πρὸς κάλυψιν ἰδίᾳ τῶν πολεμικῶν τῆς δαπανῶν. Αἱ δαπάναι αὗται, αἵτινες ἐβασίζοντο εἰς τὴν συμφωνίαν τοῦ 1918, ἀνῆρχοντο εἰς χρυσᾶς δραχμάς 682.134.693,54, κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανοῦ Γενικοῦ Προξένου, τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὰς Η.Π.Α. εἰς τὴν προμηθεύσαν Διασυμμαχικὴν Ἐπιτροπὴν. Τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο τῶν δραχμῶν, ἦτο μὲν κατώτερον τῶν χρ. φράγκων 750.000.000 τοῦ ὅλου δανείου, ὑπερέβαινε ὁμως τὰ συνολικῶς καὶ ἔναντι τοῦ δανείου εἰσπραχθέντα ποσά, τόσον ἀπὸ τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, ὅσον καὶ τὰς Η.Π.Α.

Ἡ Κυβέρνησις τῶν Η.Π.Α., λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐν Ἀθήναις Διασυμμαχικὴ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐπεκύρωσεν ὠρισμένας στρατιωτικὰς δαπάνας τῆς Ἑλλάδος, συνολικοῦ ποσοῦ δολλαρίων 4.823.663, τὰς ὁποίας δὲν θὰ ἔπρεπε

νά πραγματοποιήσῃ ἐκ χρημάτων τοῦ Ἀμερικανικοῦ δανείου, συμφώνως πρὸς τοὺς τεθέντας τὴν 25 Νοεμβρίου 1919 νέους ὅρους, ἀνεγνώρισε τὴν ὑπαρξίν εἰσέτι ὑποχρεώσεώς της, οὐχὶ διὰ δολλάρια 33.236.629,05, ἀλλὰ μείον δολλάρια 4.823.663, ἤτοι μόνον διὰ δολλάρια 28.412.966,05. Ἐν τούτοις, δὲν προέβη εἰς τὴν καταβολὴν ἔστω καὶ τοῦ ποσοῦ τούτου, συνεπέα τῆς προκαταφερθείσης ἐπανόδου εἰς τὸν Ἑλληνικὸν θρόνον τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Ἐν ἔτει 1925, ἡ Ἑλλὰς ἐπανῆλθεν ἐπὶ τοῦ αἰτήματός της, ἵνα πλέον δυναθῇ νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων. Τοῦτο ἐγένετο κατ' ἀρχὴν δεκτὸν διὰ τῆς ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1925 ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρέσβεως τῶν Η.Π.Α., ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως τοῦ διακανονισμοῦ τοῦ δανείου ἐπὶ νέων βάσεων, διὰ μετατροπῆς τῆς συμφωνίας τοῦ 1918. Μετὰ τὴν ἐπιστολὴν ἤρχισαν μακρὰ διαπραγματεύσεις, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἡ κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1927 ἀνακοίνωσις τοῦ Ὑπουργείου Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α., περὶ προθέσεως τῶν Η.Π.Α. διακανονισμοῦ τοῦ δανείου, ἐφ' ὅσον αἱ Η.Π.Α. θὰ ἐτύγχανον τῶν αὐτῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ἀνέλαβε τὴν 1 Ἀπριλίου 1927 ἡ Μεγάλη Βρετανία πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνεγνώρισε τὴν βασιμότητα τοῦ ὄρου τούτου, ἀλλ' ἀντέταξεν ὅτι διὰ τὰ παραχωρηθούσιν εὐνοϊκοὶ ὅροι πρὸς τὰς Η.Π.Α., οἱοὶ παρεχωρήθησαν εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρεταννίαν, θὰ ἦτο δίκαιον νὰ καταβληθῇ καὶ ὑπὸ τῶν Η.Π.Α. εἰς τὴν Ἑλλάδα ἴσον ποσὸν πρὸς τὸ τῆς τελευταίας, ἤτοι πρὸς τὸ τῶν \$ 31.826.910. Δοθέντος, ὅθεν, ὅτι τὸ πρὸς τὰς Η.Π.Α. Ἑλληνικὸν χρέος συνίστατο ἐκ κεφαλαίου \$ 15.000.000, πλέον τόκων ἀπὸ τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1921 μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1928, πρὸς 5%, ἐκ \$ 4.659.836, ἤτοι ἐκ συνολικοῦ ποσοῦ \$ 19.659.836, ἔπετο ὅτι τὸ ἀπαιτούμενον ὑπόλοιπον πρὸς ἐξίσωσιν τῆς Ἀμερικανικῆς πρὸς τὴν Βρετανικὴν προκαταβολήν, ἦτο \$ 12.167.074.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πνεύματος τῶν ἀνωτέρω ἀνακοινώσεων, ἀντηλλάγησαν τὴν 18 Ἰανουαρίου 1928 ἐπιστολαὶ μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α. καὶ τοῦ ἐν Οὐασινγκτῶνι Ἑλληνοῦ Πρεσβευτοῦ. Αὗται ἀπετέλεσαν τὴν κατ' ἀρχὴν νέαν συμφωνίαν καὶ ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἐκυρώθησαν διὰ τοῦ Νόμου 3446, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 8 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1928 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν 24 Φεβρουαρίου 1929 ἐξεδόθη εἰς τὰς Η.Π.Α. ὁ ὑπ' ἀριθ. 45 (Stat. 1176) Νόμος «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως ὑπογραφῆς τῆς ὀριστικῆς συμφωνίας», ἣτις ὑπεγράφη τὴν 10 Μαΐου 1929. Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης συμφωνίας ἐπῆλθον λεπτομερειακαὶ τινες τροποποιήσεις εἰς τὰς ἀνταλλαγείσας ἐπιστολάς, δι' ὃ ἀπὸ Ἑλληνικῆς ἀπόψεως ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ νομοθετικὴ κύρωσις αὐτῆς. Αὕτη ἐγένετο διὰ τοῦ Νόμου 4545, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 118 τῆς 19 Ἀπριλίου 1930 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἐν λόγῳ συμφωνία διεκρίθη εἰς τὸ μέρος τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν κεφαλοιοποίησιν τοῦ παλαιοῦ χρέους τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὰς Η.Π.Α., εἰς τὸ μέρος τῆς συνάψεως νέου δανείου καὶ εἰς τὸ μέρος τῶν γενικῶν διατάξεων ἀμφότερα τὰ πρῶτα δύο μέρη. Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, τὰ περιεχόμενά της εἶχεν ὡς ἑξῆς :

A'. Αρχικόν κεφαλαιοποιημένον δάνειον \$ 20.330.000

Κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ Ἑλλάς ὠφείλει εἰς τὰς Η.Π.Α. κεφάλαιον ἐκ \$ 15.000.000 καὶ τοὺς τόκους αὐτοῦ ἀπὸ τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1921 μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1928, πρὸς ἐτήσιον ἐπιτόκιον 5%. Πρὸς τακτοποιήσιν καὶ κεφαλαιοποιήσιν τοῦ χρέους αὐτοῦ, ἀπεφασίσθη νὰ ὑπολογισθῇ τόκος, μέχρι μὲν τῆς 15 Δεκεμβρίου 1922 πρὸς 4,5%, ἔκτοτε δὲ καὶ μέχρι 1 Ἰανουαρίου 1928 πρὸς 3%. Οἱ τόκοι οὗτοι τῆς πρώτης περιόδου ἦσαν \$ 744.333,79 καὶ τῆς δευτέρας \$ 2.383.588,88, προστιθέμενοι δὲ εἰς τὸ κεφάλαιον ἐσχημάτιζον τὸ σύνολον τῆς ὀφειλῆς ἐκ \$ 18.127.922,67. Ἴνα στρογγυλευθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀπεφασίσθη ὅπως ἅμα τῇ ὑπογραφῇ τῆς συμβάσεως καταβάλλῃ ἡ Ἑλλάς μετρητὰ ἐκ \$ 2.922,67 καὶ οὕτω τὸ τελικῶς κεφαλαιοποιημένον χρέος ἐκανονίσθη εἰς \$ 18.125.000.

Πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ ποσοῦ τούτου, ἡ Ἑλλάς ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐκδόσεως καὶ παραδόσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α. ὁμολογιῶν εἰς τὸ ἄρτιον, πληρωτέων ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1928 εἰς χρυσοῦν νόμισμα τῶν Η.Π.Α., τίτλου ἀξίας τῆς 10 Μαΐου 1929, ἡ πληρωτέων εἰς ὁμολογίας τῶν Η.Π.Α. ἐκδοθείσας μετὰ τὴν 6 Ἀπριλίου 1917, ὑπολογισθησομένων εἰς τὸ ἄρτιον μετὰ τοῦ δεδουλευμένου τόκου μέχρι τῆς χρονολογίας τῆς πληρωμῆς. Αἱ ὁμολογίαὶ αὗται θὰ ἦσαν 184, ἐξοφλητέαι ἐντὸς 62 ἐτῶν ἐξαμηνιαίως, συνολικῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας \$ 20.330.000 καὶ δὲν θὰ ἀπέφερον τόκον, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐξόφλησις των ἀνεβάλετο πέραν τῆς λήξεως των.

Ἡ ὀνομαστικὴ ἀξία καὶ αἱ λήξεις τῶν ὁμολογιῶν αὐτῶν εἶχον ὀρισθῆ ὡς ἀκολούθως: Ἐνὰ \$ 20.000 δύο ὁμολογίαὶ λήξεως 1 Ἰουλίου 1928 καὶ 1 Ἰανουαρίου 1929. Ἐνὰ \$ 25.000 δύο ὁμολογίαὶ λήξεως 1 Ἰουλίου 1929 καὶ 1 Ἰανουαρίου 1930. Ἐνὰ \$ 30.000 δύο ὁμολογίαὶ λήξεως 1 Ἰουλίου 1930 καὶ 1 Ἰανουαρίου 1931. Ἐνὰ \$ 110.000 δύο ὁμολογίαὶ λήξεως 1 Ἰουλίου 1931 καὶ 1 Ἰανουαρίου 1932. Ἐνὰ \$ 130.000 δύο ὁμολογίαὶ λήξεως 1 Ἰουλίου 1932 καὶ 1 Ἰανουαρίου 1933. Ἐνὰ \$ 150.000 δέκα ὁμολογίαὶ λήξεως ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1933 μέχρι 1 Ἰανουαρίου 1938. Ἐνὰ \$ 175.000 αἱ λοιπαὶ 104 ὁμολογίαὶ λήξεως ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1938 μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1990.

Παρεσχέθη περαιτέρω εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ εὐχέρεια, ὅπως προκαταβάλλῃ ἡ ἀναβάλλῃ τὴν πληρωμὴν ὁμολογιῶν τινων, ὑπὸ τινος προϋποθέσεως. Ἐτέθη ἐπίσης ὁρος ὅπως, ἐπὶ τῇ ἐκάστοτε αἰτήσῃ τῶν Η.Π.Α., ἀντικαθίστανται αἱ ὡς ἄνω ὁμολογίαὶ δι' ὁμοίων εἰς τὸν κομιστὴν καὶ καταλλήλων πρὸς πώλησιν εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν ἢ ξένον κοινόν, εἰς ποσὰ δὲ καὶ κατηγορίας καθορισθησομένας ὑπὸ τῶν Η.Π.Α.

B'. Νέον δάνειον \$ 12.167.000

Τὸ κατὰ τὰ προηγηθέντα ἀπαιτούμενον ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ποσὸν τῶν \$ 12.167.000, ἀπετέλεσε τὸ νέον δάνειον τῶν Η.Π.Α. Ἐναντι αὐτοῦ, ἡ Ἑλλάς θὰ παρέδιδεν εἰς τὰς Η.Π.Α. 40 ὁμολογίας εἰς τὸ ἄρτιον, πληρωτέας ἐξαμηνιαίως ἀπὸ 10 Μαΐου 1929 εἰς χρυσοῦν νόμισμα τῶν Η.Π.Α.,

τίτλου αξίας τῆς 10 Μαΐου 1929, ἐντὸς 20 ἐτῶν καὶ πρὸς ἐτήσιον ἐπιτόκιον 4%. Αἱ ὁμολογίαι αὗται θὰ ἔλθουν διαδοχικῶς ἀπὸ τῆς 10 Νοεμβρίου 1929 μέχρι τῆς 10 Μαΐου 1949, καθ' ἑκάστην 10 Μαΐου καὶ 10 Νοεμβρίου, συμφώνως πρὸς τὸν οἰκεῖον τοκοχρεωλυτικὸν πίνακα (βλ. Ἔφ. Κυβ. ἔτους 1930, σελ. 929).

Παρεσχέθη ἀκόμη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ εὐχέρεια ὅπως προκαταβάλλῃ τὴν ἀξίαν ὁμολογιῶν τινων, ὑπὸ τινας προϋποθέσεις. Δὲν ἐτέθη ὁμως ἡ ρήτρα τῆς δυνατότητος ἀναβολῆς ἐξοφλήσεώς των, ὡς εἰς τὸ ἀρχικὸν δάνειον. Τοῦτο δὲ διότι, κατὰ τὴν Ἀμερικανικὴν ἀποψιν, δὲν διεκανονίσθη παλαιόν, ἀλλὰ παρεσχέθη ἐνταῦθα νέον δάνειον καὶ δὴ μὴ πολεμικόν, ἀλλ' ὅμοιον πρὸς τὸ τριμερὲς σταθεροποιήσεως καὶ προσφυγικὸν δάνειον τῶν £ 9.000.000, τὸ ἐγκριθέν διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς Κ.Τ.Ε., ὅπερ ὑπεγράφη ἐν Γενεύῃ τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1927 καὶ ἐκυρώθη διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Νόμου 3405 τῆς 10 Νοεμβρίου 1927, ἦτοι ὁμολογιακὸν—ιδιωτικὸν—παραγωγικόν. Ἐν τούτοις, ἡ Ἑλληνικὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποψις ἦτο, ὅτι τόσον τὸ ἀρχικὸν ὅσον καὶ τὸ νέον δάνειον τῆς συμφωνίας τῆς 10 Μαΐου 1929 ἀπετέλουν τὴν συνέχειαν τοῦ διὰ τῆς συμφωνίας τῆς 10 Φεβρουαρίου 1918 δημιουργηθέντος, ὅπερ ἦτο διακυβερνητικὸν καὶ δὴ πολεμικοῦ χαρακτήρος. Ἐτέθη ἐπίσης ὄρος, ὅπως ἀκριβῶς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαιοποιημένου δανείου, καθ' ὃν τῇ ἐκάστοτε αἰτήσῃ τῶν Η.Π.Α. θὰ ὤφειλεν ἡ Ἑλλάς νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰς ὡς ἀνω ὁμολογίας δι' ὁμοίων εἰς τὸν κομιστὴν καὶ καταλλήλων πρὸς πώλησιν εἰς τὸ κοινόν.

Τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ νέου δανείου θὰ μετεβιβάζετο ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων, ἵνα δαπανηθῇ ἐπ' αὐτῆς πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων τοῦ 1922. Ἡ Ἑλλάς ὡσαύτως θὰ παρεκάλει τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ὅπως ὑποβάλλῃ κατ' ἔτος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α. λεπτομερῆ ἔκθεσιν, ἐμφαίνουσας τὰς διὰ τὸ ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως γενομένας δαπάνας ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ δανείου. Αἱ ἀποπληρωμαὶ τῶν ὁμολογιῶν θὰ ἐνηργαῖοντο ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α. ἢ, τῇ ἐκλογῇ του, πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ὁμοσπονδιακὴν Τράπεζαν τῶν Η.Π.Α.

Ἡ Ἑλλάς ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως περιορίσῃ τὸ δανεισθησόμενον εἰς αὐτὴν ποσὸν ἐκ τοῦ προμνησθέντος τριμεροῦς προσφυγικοῦ δανείου, εἰς μέγεθος ὅπερ προστιθέμενον εἰς τὸ νέον τοῦτο δάνειον τῶν \$ 12.167.000 ἀποδώσῃ πραγματικὸν συνολικὸν ἄθροισμα ἀντιστοιχοῦν πρὸς £ 9.000.000 κατ' ἀνώτατον ὄριον. Ἀναγράφεται ἐπίσης εἰς τὴν σύμβασιν, ὅτι τὸ νέον τοῦτο δάνειον ἔχει τὴν αὐτὴν τάξιν προτεραιότητος καὶ μετέχει τῶν αὐτῶν ἐγγυήσεων καὶ ὄλων τῶν λοιπῶν πλεονεκτημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ δανείου σταθεροποιήσεως καὶ προσφυγικοῦ τοῦ 1928 (ὅπερ προβλέπεται εἰς τὴν περὶ διεθνοῦς δανείου σύμβασιν, τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 30 Ἰανουαρίου 1928, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων Spayer and Co., National City Bank καὶ National City Co. τῆς Νέας Ὑόρκης, ὡς ἐπίσης εἰς τὴν περὶ διεθνοῦς δανείου σύμβασιν, τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 30 Ἰανουαρίου 1928, μεταξὺ

Ἑλλάδος καὶ τῶν τραπεζικῶν οἰκῶν Hambro's Bank Ltd. καὶ Erlangers, συμβάσεις συναφθείσας εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς Γενεύης τοῦ κυρωθέντος ἐν Ἑλλάδι διὰ τοῦ Νόμου 3405/1927).

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἐξησφαλίσθη, ὡς καὶ ἡ τοῦ δανείου σταθεροποιήσεως καὶ προσφυγικοῦ τοῦ 1928, κατὰ προτεραιότητα, διὰ τῶν ὑπεγύων προσόδων τοῦ Κράτους, τῶν εὑρισκομένων τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1927 ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Διεθνούς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ τρίτον μέρος τῆς συμφωνίας τῆς 10 Μαΐου 1929 προσθέτει, ὅτι τὸ κεφάλαιον καὶ ὁ τόκος τῶν ὁμολογιῶν ἀμοτέρων τῶν δανείων (παλαιοῦ καὶ νέου) ἀπηλλάσσοντο παντὸς φόρου ἢ τέλους, παρόντων ἢ μελλοντικῶν. Τέλος, ἡ Ἑλλάς παρητήθη πάσης ἀπαιτήσεως διὰ περαιτέρω προκαταβολὰς δυνάμει τῆς συμφωνίας τῆς 10 Φεβρουαρίου 1918, ἣτις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς Η.Π.Α., ἐθεωρήθη λήξασα.

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἐν προκειμένῳ συμφωνίας, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρέδωκεν εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν, ἐπὶ ἀποδείξει, τὰς 184 καὶ τὰς 40 ὁμολογίας τῶν δύο δανείων καὶ κατέβαλε \$ 2.922,67 πρὸς στοργγύλευσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ πρώτου δανείου κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὡς καὶ \$ 40.000 πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ληξασῶν ἐν τῷ μεταξύ δύο πρώτων χρεωλυτικῶν δόσεων τοῦ πρώτου δανείου. Ἐν συνεχείᾳ, ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις παρέδωκεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ἐπὶ ἀποδείξει, τὰς ἀρχικῶς εἰς αὐτὴν δοθείσας 4 ὁμολογίας τῶν \$ 48.236.628,05, τὰς δύο ὡς ἄνω ἐξοφληθείσας τοῦ πρώτου κεφαλαιοποιηθέντος δανείου καὶ δύο ἐπιταγὰς διὰ δολλάρια 12.167.000 τοῦ δευτέρου δανείου.

Τὴν 25 Ἰουλίου 1929, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων ἀπεδέχθη δι' ἐπιστολῆς τὴν κατ' ἔτος ἀποστολὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Θησαυροῦ τῶν Η.Π.Α. λεπτομεροῦς ἐκθέσεως περὶ τῶν δαπανῶν ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ νέου δανείου πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων.

Μέχρι τοῦ οἰκ. ἔτους 1930-31, καταβάλλοντο ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος κανονικῶς αἱ ἐκάστοτε ληξιπρόθεσμοι δόσεις ἀμοτέρων τῶν δανείων, παραμεινάντων ἀνεξοφλήτων κεφαλαίων, τοῦ μὲν πρώτου δανείου ἐκ δολλαρίων 20.180.000, τοῦ δὲ δευτέρου ἐκ δολλαρίων 11.336.000.

Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὁμως τοῦ οἰκ. ἔτους 1931-32, ἐνετάθη ἡ ἐν Ἑλλάδι, ὡς καὶ διεθνῶς, οἰκονομικὴ κρίσις καὶ ἐπηκολούθησαν, ὡς ἐλέχθη εἰσαγωγικῶς, ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ χρυσοῦ κανόνος. Συνέπεια αὐτῶν ὑπῆρξεν ἡ πλήρης ἀδυναμία τῆς Ἑλλάδος ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἐν γένει δημοσίου χρέους τῆς καὶ ὁ ὡς ἐκ τούτου ἐξαναστασία τῆς πρὸς κήρυξιν χρεωστασίου. Εἰς τὴν κήρυξιν ταύτην συνέβαλε καὶ ἡ τυπικὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τῆς προτάσεως τοῦ τότε Προέδρου τῶν Η.Π.Α. Χοῦβερ, περὶ ἐπὶ ἐν ἔτος (1932) ἀναστολῆς τῆς εἰσπράξεως πολεμικῶν ἐπανορθώσεων καὶ πληρωμῆς πολεμικῶν χρεῶν.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, αἱ Κυβερνήσεις τῶν Η.Π.Α. καὶ τῆς Ἑλλάδος ὑπέγραψαν τὴν 24 Μαΐου 1932 νέαν συμφωνίαν, δι' ἧς διεκανόνιζον τὴν ἀναστολὴν πληρωμῆς τῶν δόσεων ἀμοτέρων τῶν δανείων, ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1931 μέχρι 10 Μαΐου 1932. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον δάνειον, εἰδικώτερον, αἱ ἀνασταλείσασαι δόσεις τῆς 1 Ἰουλίου 1931 καὶ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1932 ἐκ \$ 220.000 συν-

ολικῶς, συνεφωνήθη νὰ ἐξοφλοῦντο πρὸς ἐτήσιον ἐπιτόκιον 4% εἰς δέκα ἴσας ἐτησίαις δόσεις ἐκ δολλαρίων 26.338,90 ἐκάστης, πραγματοποιουμένης δι' ἑξαμηνιαίων ἴσων καταβολῶν, ἐκάστην 1 Ἰουλίου καὶ 1 Ἰανουαρίου. Ἀρχὴ ἐξοφλήσεως ὀρίσθη ἡ 1 Ἰουλίου 1933. Δεδομένου ὅμως ὅτι καὶ μετὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1933 συνεχίσθη ἡ μὴ καταβολὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν πολεμικῶν ἐπανορθώσεων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ μὴ ὑπ' αὐτῆς δυνατότητος πληρωμῆς πολεμικοῦ χρέους, ὡς τὸ τοῦ πρώτου δανείου, αἱ Η.Π.Α. τελικῶς ἀπήλλαξαν τὴν Ἑλλάδα πάσης ἐκ τοῦ δανείου τούτου ὑποχρέωσης.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν νέον δάνειον τῆς 10 Μαΐου 1929, διὰ τῆς ὡς ἄνω συμφωνίας τῆς 24 Μαΐου 1932 ἀνεστάλη ἡ πληρωμὴ τῶν δόσεων τῆς 10 Νοεμβρίου 1931 ἐκ δολαρίων 444.720 καὶ τῆς 10 Μαΐου 1932 ἐκ δολλαρίων 444.360. Τούτων διεκανόνισθη ἡ ἐξόφλησις ἐπὶ τόκῳ 4% εἰς δέκα ἴσας ἐτησίαις δόσεις ἐκ δολλαρίων 107.935,86 ἐκάστη, πραγματοποιουμένης δι' ἑξαμηνιαίων ἴσων καταβολῶν, ἐκάστην 10 Νοεμβρίου καὶ 10 Μαΐου. Ἀρχὴ ἐξοφλήσεως ὠρίσθη ἡ 10 Νοεμβρίου 1933. Αἱ προμνησθεῖσαι ὅμως οικονομικαὶ δυσχέρειαι τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐπέτρεψαν ἔκτοτε εἰς αὐτὴν παρὰ νὰ καταβάλλῃ μόνον ἕναντι τοῦ κεφαλαίου τοῦ δανείου συνολικῶς δολάρια 440.000 καὶ ποσοστὰ τῶν τόκων. Διὰ νὰ δεῖξῃ μάλιστα ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τὴν πρὸς τὴν Ἀμερικανικὴν καλὴν αὐτῆς θέλησιν καὶ παρὰ τὴν προαναφερθεῖσαν ἀποψίν τῆς ὅτι τὸ δεῦτερον μέρος τοῦ δανείου ἦτο συνέχεια τοῦ ἀρχικοῦ πολεμικοῦ, κατέβαλεν εἰς τὰς Η.Π.Α. ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ 1940 τὰ αὐτὰ ποσοστὰ τόκων, ἅτινα κατέβαλλε καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ὁμολογιακῶν εἰς ξένων νόμισμα ἐθνικῶν μὴ πολεμικῶν δανείων. Οὕτω, μέχρι σήμερον τὸ ἀνεξόφλητον ὑπόλοιπον τοῦ κεφαλαίου τοῦ δανείου τούτου εἶναι δολάρια 10.896.000.

15. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1920 « ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ—ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ » ΓΑΛ. ΦΡ. 145.121.500 ΠΡΟΣ 3% (ΠΡΩΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ 1893, ΓΑΛ. ΦΡ. 160.000.000)

Δυνάμει τοῦ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1892 Ὀθωμανικοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Διατάγματος, παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς ἐπὶ 99 ἔτη ἐκμεταλλεύσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Θεσσαλονίκης—Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν τότε καὶ διὰ τὸν σκοπὸν τούτον συσταθεῖσαν ἀνώνυμον γαλλικὴν ἐταιρίαν « Chemin de fer Jonction Salonique — Constantinople Exploitation ». Ἡ ἐταιρία αὕτη συνεστήθη μὲ μετοχικὸν κεφάλαιον ἐκ γαλ. φρ. 15.000.000, ἀναληφθὲν σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐν Γαλλίᾳ καὶ εἶχε τὴν ἕδραν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐνῶ ἡ ἕδρα τῆς διοικήσεώς της ἦτο εἰς Παρίσιους.

Εἰς τὴν ἀνάδοχον ἐταιρίαν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἠγγυήθη ἐτήσιον ἀκαθάριστον εἰσόδημα ἐκ γαλ. φρ. 15.500 κατὰ χιλιόμετρον, τόσον τῆς κυρίας γραμμῆς, ὅσον καὶ τῶν διακλαδώσεών της. Διετήρησεν ὅμως δι' ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγορᾶς, μετὰ παρέλευσιν 30 ἐτῶν.

Τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐν λόγῳ γραμμῆς ὑπὸ τῆς προμνηθείσης Ἐταιρίας Ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Ἐνωτικοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης—Κωνσταντινουπό-

λεως, ήγγυήθη εις τήν Τουρκικήν Κυβέρνησιν ή έν Παρισίοις έδρεύουσα έταιρία Régie Générale Française des Chemins de Fer et Travaux Publics.

Πρός άντιμετώπισιν τών δαπανών κατασκευής τής γραμμής ταύτης, ή γενική συνέλευσις τών μετόχων τής Έταιρίας έξουσιοδότησε ταύτην τήν 23 Μαρτίου 1893, ίνα, κατά τò άρθρον 6 του καταστατικού της, προβή εις τήν έκδοσιν όμολογιακού εις τόν κομιστήν δανείου, όνομαστικού ποσού γαλλικών φράγκων 160.000.000.

Ούτως ή Έταιρία έξέδωσε 320.000 όμολογίας, ύπ' αριθμ. 1—320.000, όνομαστικής έκάστης αξίας έκ γαλ. φρ. 500, προς έπιτόκιον 3% και λήξεως έντός 99 έτών, ήτοι κατά τò έτος 1991, ότε θά έλγηε και ή παραχώρησις τής έκμεταλλεύσεως τής γραμμής. Αί όμολογίαί αύται ήσαν εις τόν κομιστήν. Ούχ' ήττον, ήτο δυνατόν νά είναι και όνομαστικάί, αίτήσει τών δικαιούχων. Τò διοικητικόν συμβούλιον θά καθώριζε τόν τύπον συμφώνως προς τόν όποιον θά έπετυγχανετο ή μεταβίβασις τών όνομαστικών τίτλων.

Οί γενικοί όροι του δανείου είχαν κατά μέγα μέρος τεθή εις τούς τίτλους τών όμολογιών και καθώριζον ότι ή έξόφλησις τών όμολογιών θά διενηργείτο από του έτους 1897 δια κληρώσεων εις τò άρτιον και εις τιμήν συναλλάγματος τής ημέρας. Αί κληρώσεις αύται διενηργούντο τήν 10 Σεπτεμβρίου έκάστου έτους κατά σειράς όμολογιών εις Κωνσταντινούπολιν, μερίμνη τής Έταιρίας. Αί κληρούμεναι όμολογίαί έξωφλούντο εις τούς τόπους πληρωμής τών τοκομεριδιών, ήτοι εις Παρισίους και εις Κωνσταντινούπολιν, ή και εις έτέρους τόπους ούς θά καθώριζε τò διοικητικόν συμβούλιον τής Έταιρίας. Αύται παρεγράφοντο μετά 15ετίαν από τής χρονολογίας τής κληρώσεως των. Η πληρωμή έγινετο μετ' έκπτώσιν τών έπιβαλλομένων κατά τόπους φόρων και τελών. Τά άποτελέσματα έκάστης κληρώσεως έδημοσιεύοντο εις έφημερίδα έκάστου τόπου πληρωμής.

Τά τοκομερίδια τών όμολογιών έληγον τήν 15 Άπριλίου και τήν 15 Οκτωβρίου έκάστου έτους, αποδίδοντα έτησίως γαλ. φρ. 15 ή τουρκικά πιάστρα 66. Ταύτα παρεγράφοντο μετά πενταετίαν από τής λήξεως των.

Ώς έγγυήσεις τής ύπηρεσίας του δανείου εδόθησαν τò έταιρικόν κεφάλαιον και τò ένεργητικόν τής Έταιρίας, αί καθαράί εισπράξεις της έκ τής εκμεταλλεύσεως και ή προμνησθεΐσα έγγυήσις τής Τουρκικής Κυβερνήσεως.

Αί κατά τά άνωτέρω όμολογίαί έτέθησαν εις δημοσίαν έγγραφήν και έπωλήθησαν έξ αυτών 310.000, ύπ' αριθμ. 1—310.000, συνολικής όνομαστικής αξίας γαλ. φράγκων 155.000.000. Κυρίως αύται διετέθησαν εις Γαλλίαν και δευτερευόντως εις Βέλγιον, Γερμανίαν, Έλβετίαν και Όλλανδίαν, εις τιμήν γαλ. φράγκων 241,25 έκάστη.

Ούτω τò πραγματικόν ποσόν του δανείου άνήλθεν εις γαλ. φράγκα 74.787.000.

Η έξαγορά τών τίτλων και τών τοκομεριδιών διενηργείτο έν Παρισίοις ύπό τής Banque de Paris et des Pays Bas, έν Κωνσταντινούπολει ύπό τής Αυτοκρατορικής Όθωμανικής Τραπεζής και ύπό ύποκαταστημάτων αυτών ή

ἀνταποκριτῶν των εἰς τὰς πόλεις Ἀλεξάνδρειαν, Ἀμστερνταμ, Βρυξέλλας, Γενεύην, Θεσσαλονίκην, Λονδῖνον καὶ Φραγκφούρτην.

Διὰ τῆς ἀπὸ 26 Δεκεμβρίου 1895 συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑταιρίας ταύτης καὶ τῆς Régie Générale Française, ἡ δευτέρα ἀνέλαβε τὴν κατασκευὴν τῆς ἐν προκειμένῳ γραμμῆς. Ἡ συνολικὴ δαπάνη κατασκευῆς τῆς ἀνῆλθεν εἰς γαλ. φράγκα 89.787.500, ἐπὶ ἐκτάσεως 510 χιλιομέτρων. Συνεπῶς αὕτη κατὰ χιλιόμετρον ἀνῆλθεν εἰς γαλ. φράγκα 175.054.

Ἀπὸ τοῦ τερματισμοῦ τῆς κατασκευῆς τῆς γραμμῆς καὶ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν βαλκανικῶν πολέμων κατὰ τὸ 1912, ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῆς διενηργεῖτο κανονικῶς. Ἀντιστοίχως διενηργεῖτο καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου, ἀποσβεσθεισῶν 12.000 ὁμολογιῶν, ὀνομαστικῆς ἀξίας 6.000.000, γαλ. φράγκων. Ὡς ἐκ τούτου, μὲ τὴν ἔναρξιν τῶν βαλκανικῶν πολέμων, τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφάλαιον τοῦ δανείου ἀνῆρχετο εἰς γαλ. φράγκα 149.000.000.

Ἐκτοτε καὶ μέχρι λήξεως τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς διαταράχθη ἐκ βάρων, μὴ οὔσης πλέον δυνατῆς τῆς συνεχιστέως τῆς, εἰ μὴ μόνον μετὰ προηγουμένην ἐπιδιόρθωσιν τῶν ἐγκαταστάσεών της καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ φθαρέντος καὶ καταστραφέντος ἐξοπλισμοῦ της.

Τὴν 11 Αὐγούστου 1913, τὰ 2/3 τῆς γραμμῆς κατελίφθησαν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ ἔκειντο ταῦτα ἔκτοτε ἐπὶ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους. Δι' ὃ καὶ τὴν 1 Νοεμβρίου 1913 συνήφθη ἐν Ἀθήναις συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, περὶ παραχωρήσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν ἐδαφῶν μέχρι τῆς ἀνατολικῆς Θράκης καὶ ἀναλήψεως ὑπ' αὐτῆς τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς σιδηροδρομικῆς ἐταιρίας ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐνωτικοῦ σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης — Κωνσταντινουπόλεως, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἑκτασιν τῆς γραμμῆς ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πλέον ἐδάφους.

Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προῆλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐξαγορᾶς τῆς οἰκείας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, συμφωνούσης εἰς τοῦτο καὶ τῆς Ἑταιρίας.

Αἱ σχετικαὶ διὰ τὴν ἐξαγορὰν συνεννοήσεις κατέληξαν εἰς τὴν ὑπογραφήν τῆς ἀπὸ 3/16 Μαρτίου 1920 συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρίας.

Δι' αὐτῆς, ἡ Ἑταιρία ἐξεχώρησε καὶ μεταβίβασεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὰ ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους περιουσιακὰ αὐτῆς στοιχεῖα, τὰς ὑπηρεσίας καὶ τὰ δικαιώματά της, ἐλεύθερα ὑποχρεώσεων, ὡς καὶ τὸ προνόμιον τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Συνάμα, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρεώσιν ἀποζημιώσεως τῶν μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως πιστωτῶν της, ἐφ' ὅσον οὗτοι θὰ ἐνεφανίζοντο πρὸς τοῦτο μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου 1925.

Ἐξ ἑτέρου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβε τὰς ἀκολουθούσας ὑποχρεώσεις: Πρῶτον, νὰ καταβάλῃ, ὅπερ καὶ ἔπραξε, ποσὸν γαλ. φράγκων 15.000.000 ὡς τίμημα ἐξαγορᾶς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Ἡ Ἑταιρία ὁμως προέβαλε πρῶ-

θετον ἀπαίτησιν ἐκ γαλ. φράγκων 3.686.167, ἦν δὲν ἐνέκρινεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις. Συνεφωνήθη ὅμως, ὅπως ἡ διαφορὰ αὕτη διευθετηθῆ ὑπὸ διαιτητῶν καὶ εἰς τυχὸν καταλογισμὸν εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος ποσοῦ τινος ἐκ τῶν προσθέτων αὐτῶν ἀπαιτήσεων νὰ τὸ καταβάλη. Δεύτερον, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπεκατέστησε τὴν Ὄθωμανικὴν εἰς τὴν πρὸς τὴν Ἑταιρίαν ὑποχρέωσιν ἐγγυήσεως διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἐτησίας ἀκαθαρίστου προσόδου ἐκ γαλ. φράγκων 15.500 κατὰ χιλιόμετρον. Τέλος, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβε τὴν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου, ὅπερ ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης ἐθεωρήθη διὰ τὸ ὑφιστάμενον ἐν κυκλοφορίᾳ ὑπόλοιπόν του ὡς συνομολογηθὲν μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν κομιστῶν μὴ μέχρι τότε κληρωθεισῶν ὁμολογιῶν. Διὰ τὴν κανονικὴν εἰς τὸ ἐξῆς ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις συγκατετέθη ὅπως ἀντικαταστήσῃ τὰς σχετικὰς ἐγγυήσεις τῆς Ὄθωμανικῆς διὰ μέρος τῶν πλεονασμάτων τῶν ὑπεγγύων προσόδων εἰς τὴν Διεθνή Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν παλαιότερων δανείων.

Διὰ νὰ καταστῆ ὅμως ἐκτελεστὴ ἡ ὡς ἄνω σύμβασις, ἀπητεῖτο ἡ κύρωσις τῆς, πρῶτον νομοθετικῶς ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, δεύτερον ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῶν ὁμολογιούχων τοῦ δανείου καὶ τρίτον ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων τῆς Ἑταιρίας. Αἱ προϋποθέσεις αὗται ἐπραγματοποιήθησαν κατὰ τὴν ἐξῆς χρονολογικὴν σειρὰν: Τὴν 19 Μαΐου 1920 ἐξεδόθη ἀπόφασις τοῦ Γαλλικοῦ Ἐμποροδικείου τοῦ Σηκουάνα, δι' ἧς παρεσχέθη εἰς τὴν Ἑταιρίαν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιζητήσεως συμβιβαστικοῦ διακανονισμοῦ τοῦ δανείου μετὰ τῶν ὁμολογιούχων τῆς. Τὴν 12 Αὐγούστου 1920 ἐγένετο ὁ συμβιβαστικὸς διακανονισμὸς ἐνώπιον τοῦ ὡς ἄνω Ἐμποροδικείου. Τὴν 20 Αὐγούστου 1920 ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 187, τεῦχος α', φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὁ Ἑλληνικὸς Νόμος 2467, περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως. Τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1920 ἠκυρώθη αὕτη καὶ ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων τῆς Ἑταιρίας. Τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1920, τέλος, οἱ ὁμολογιούχοι ἐδέχθησαν τὴν ἐνσωμάτωσιν εἰς τὴν σύμβασιν τοῦ ὑπογραφέντος ὡς ἄνω συμβιβαστικοῦ διακανονισμοῦ τοῦ δανείου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ διακανονισμοῦ τούτου, εἰδικῶς, ἡ Ἑταιρία ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως καταβάλη εἰς τοὺς ὁμολογιούχους ποσὸν γαλ. φράγκων 76,50 δι' ἐκάστην ὁμολογίαν, ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς ἐξαγορᾶς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ τῶν ἀποζημιώσεων ἃς θὰ εἰσέπραττεν ἐκ μέρος τῶν Συμμάχων καὶ τῆς Βουλγαρίας διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποίησιν καὶ τὰς ὑπαιτιότητι των ζημίας τῆς γραμμῆς.

Οὕτως, ἡ Ἑταιρία ἔκτοτε κατέβαλεν εἰς τοὺς κατόχους τῶν 6.059 (μέχρι τῆς 3 Μαρτίου 1920) κληρωθεισῶν καὶ μὴ ἐξοφληθεισῶν ὁμολογιῶν, τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐνεφανίσθησαν μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1921. Τὰ ἀνάλογα πρὸς τὰς μὴ ἐμφανισθείσας ὁμολογίας ποσά, ἐπενεδύθησαν εἰς γραμμάτια ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ τοῦ Γαλλικοῦ Θησαυροφυλακίου, ἵνα οἱ τόκοι των διανέμονται ἐκάστοτε εἰς τοὺς κατόχους μὴ κληρωθεισῶν ὁμολογιῶν.

Τὸ κατὰ τ' ἀνωτέρω ποσὸν τῶν γαλ. φράγκων 76,50 κατέβαλεν ἐπίσης ἡ Ἑταιρία εἰς τοὺς ὁμολογιούχους εἰς τέσσαρας δόσεις, ὡς ἐξῆς:

Τῷ 1920 φράγκα 32,50, τῷ 1932 φράγκα 14, τῷ 1934 φράγκα 15 καὶ τῷ 1935 φράγκα 15.

Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐξ ἑτέρου, ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν τῶν κατὰ τὴν 3 Μαρτίου 1920 εὐρισκομένων ἐν κυκλοφορίᾳ καὶ μὴ κληρωθεισῶν ὁμολογιῶν τοῦ δανείου. Αὗται ἀνῆρχοντο τότε εἰς 290.243, ἀντιπροσωπεύουσαι ὀνομαστικὸν κεφάλαιον γαλ. φράγκων 145.121.500. Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν βαλκανικῶν πολέμων εἶχον κληρωθῆ 7.757 ὁμολογίαι, ὀνομαστικῆς ἀξίας γαλ. φράγκων 3.878.500, ἐξ ὧν, ὡς εἶδομεν προηγουμένως, δὲν εἶχον ἐξοφληθῆ ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως 6.059. Αἱ ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου μὴ πωληθεῖσαι ὑπ' ἀριθμ. 310.001—320.000 ὁμολογίαι παρεδόθησαν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον καὶ ἠκυρώθησαν, τὴν δὲ 23 Ὀκτωβρίου 1923 κατεστράφησαν, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἑπουργείου Οἰκονομικῶν.

Κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ συμβατικῆς διακανονισμοῦ, οἱ κομισταὶ ὁμολογιῶν εἶχον τὸ δικαίωμα τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν παλαιῶν φύλλων τοκομεριδίων διὰ νέων, λήξεως ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1920 μέχρι 15 Ἀπριλίου 1940. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 1 νέον τοκομερίδιον θὰ ἐξωφλήτο διὰ γαλ. φράγκων 32,50 καὶ θὰ ἐσφραγιζέτο. Ἐκ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ 290.243 ὁμολογιῶν, προσήχθησαν ἔκτοτε πρὸς ἀνανέωσιν τῶν φύλλων τοκομεριδίων αἱ 286.797, μὴ συνεπῶς προσαχθεισῶν 3.446 ὁμολογιῶν.

Ἡ πληρωμὴ τῶν κληρουμένων ὁμολογιῶν καὶ τῶν ληγόντων τοκομεριδίων ἐνηργεῖτο ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἀρχικῶς καὶ ἀπὸ τοῦ 1929 ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ Comptoir National d'Escompte de Paris. Ἡ πληρωμὴ αὕτη ὑπέκειτο, εἰς ἀμφοτέρας τὰς χώρας, εἰς φορολογίαν εἰσοδήματος καὶ μεταβιβάσεως, ὡς καὶ εἰς πληρωμὴν τελῶν χαρτοσήμου. Ἡ κλήρωσις τῶν ὁμολογιῶν διενηργεῖτο ἐν Ἀθήναις εἰς τὸ κατάστημα τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ τοῦ Ἑπουργείου Οἰκονομικῶν, ὑπὸ τετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς, συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1921 Βασ. Διάταγμα (Ε.Κ. 148/1921).

Ἡ κατὰ τὰ προηγηθέντα ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἔβαινε ὁμαλῶς μέχρι τῆς 15 Ἀπριλίου 1932. Μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης εἶχον κληρωθῆ καὶ ἐξοφληθῆ 16.198 ὁμολογίαι. Οὕτω τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφαλαίου ἀνῆρχετο κατὰ τὴν 15 Ἀπριλίου 1932 εἰς γαλ. φράγκα 137.022.500, ἀντιπροσωπεύοντα διὰ 274.045 ὁμολογιῶν. Δοθέντος δὲ ὅτι ἔκτοτε ἀνεστάλη ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐν γένει δημοσίου χρέους τῆς Ἑλλάδος, λόγῳ τοῦ γνωστοῦ χρεωστασίου, τὸ ὡς ἄνω ὑπόλοιπον ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου παρέμεινε τὸ αὐτὸ μέχρι σήμερον.

16. ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΧΡΕΟΣ (1919) 1923, «ΠΡΟΣ ΚΑΝΑΔΙΚΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ», ΚΑΝΑΔΙΚΩΝ ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ 8.000.000, ΠΡΟΣ 5%.

Ὡς εἶδομεν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ μὴ ὁμολογιακοῦ δανείου 1918 «Ἀ-

μερικανικής Κυβερνήσεως», αί από τοῦ 1912 καί μέχρι λήξεως τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου συνεχεῖς πολεμικαί περιπέτειαι τῆς Ἑλλάδος, εἶχον περιγάγει ταύτην εἰς δυσχερῆ οἰκονομικὴν κατάστασιν. Δι' ὃ καί ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1919, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προσεπάθη νὰ προμηθευθῆ ἐκ τῆς ἄλλοδαπῆς ἀκόμη καὶ καταναλωτικὰ ἀγαθὰ ἐπὶ πιστώσει. Ἡ προσπάθειά της αὕτη κυρίως ἐστρέφετο πρὸς τὰς συμμαχικὰς ἐκείνας χώρας, αἵτινες ὑπέστησαν ὀλιγωτέρας ἐκ τοῦ πολέμου ζημίας καὶ ἡ οἰκονομικὴ αὐτῶν κατάστασις ἐξηκολούθη νὰ εἶναι ἀνθηρά. Οὕτως ἐστράφη καὶ πρὸς τὴν Καναδικὴν Κυβέρνησιν, ἣτις ἐδέχθη νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πίστωσιν ἢ προκαταβολὴν εἰς καναδικὰ δολλάρια, πρὸς προμήθειαν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς καναδικῆς ἀγορᾶς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ ἰδίως σίτου.

Τὴν 21 Μαρτίου 1919, αἱ ὡς ἄνω Κυβερνήσεις ὑπέγραψαν σύμβασιν, περὶ παραχωρήσεως τῆς ὡς ἄνω πιστώσεως ἢ προκαταβολῆς, μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῆ τὸ ποσὸν τῶν καν. δολλαρίων 25.000.000, διὰ τὴν προμήθειαν ἀγαθῶν καναδικῆς προελεύσεως καὶ μετὰ συγκατάθεσιν τῆς Καναδικῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἐξόφλησις τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ ἐγένετο ἐντόκως, πρὸς ἐτήσιον ἐπιτόκιον 5,5% ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς ὑπὸ τῆς Καναδικῆς Κυβερνήσεως τῶν οἰκείων τιμολογίων. Ἐναντι τῆς ὀφειλῆς πάντως, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ παρέδιδε εἰς τὴν Καναδικὴν ὁμολογίαν διὰ τὸ κατὰ μῆνα δημιουργούμενον ποσὸν ὀφειλῆς. Αἱ ὁμολογίαι αὗται θὰ ἦσαν πληρωτέαι καθ' ἑξαμηνίαν, τὴν 30 Ἰουνίου καὶ τὴν 31 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, θὰ ἦσαν δὲ ἀπαιτηταὶ ἐντόκως μετὰ 5 ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των. Τὸ κεφάλαιον καὶ ὁ τόκος αὐτῶν θὰ κατεβάλλοντο εἰς τὴν ἐν Ὀττάβα Τράπεζαν τοῦ Μοντρεάλ, πιστώσει τῆς Καναδικῆς Κυβερνήσεως. Αἱ ἐν λόγῳ ὁμολογίαι μετεῖχον καὶ ἀπελάμβανον τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων, ἅτινα δυνατὸν νὰ παρεχωροῦντο ὡς ἐγγύησις, ἐνέχυρον, ὑποθήκη ἢ ἄλλως ἐπὶ τῆς κρατικῆς περιουσίας, εἰς οἰονδήποτε πραγματοποιηθόσμενον δάνειον, καθ' ὃν χρόνον μέρος τῆς πιστώσεως ταύτης θὰ παρέμενε ἀνεξόφλητον. Ἡ κατὰ τὰ προεκτεθέντα σύμβασιν ἐκυρώθη παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ Νόμου 1952/1919, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 35 φύλλον τοῦ α' τεύχους τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Βάσει τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπρομηθεύθη μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1923 ἐμπορεύματα συνολικοῦ ποσοῦ καναδικῶν δολλαρίων 7.434.095,31 καὶ παρέδωκεν ἐναντι τοῦ κεφαλαίου τούτου 20 τῶν προαναφερθειῶν ὁμολογιῶν εἰς τὴν Καναδικὴν Κυβέρνησιν. Πρὸς μερικὸν διακανονισμόν τῶν κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1924 ληγουσῶν ὀφειλῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω προμηθειῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἡ Καναδικὴ ἐδέχθη νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν δάνειον ἐκ καναδικῶν δολλαρίων 8.000.000.

Τὴν 27 Δεκεμβρίου 1923, ὑπεγράφη ἐν Λονδίνῳ ἡ σχετικὴ πρὸς τὸν διακανονισμόν αὐτὸν σύμβασιν μεταξύ τῶν δύο Κυβερνήσεων, κυρωθεῖσα διὰ τοῦ Νόμου 3205/1924, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 198 φύλλον τοῦ α' τεύχους τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην σύμβασιν, ἐχορηγεῖτο ὑπὸ τῆς Καναδικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν δάνειον ἐκ καναδικῶν δολλαρίων 8.000.000, ἐξοφλητέον ἐντόκως πρὸς 5% ἐτησίως καὶ

έντος 25 ἐτῶν, ἤτοι μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1948. Τὸ δάνειον τοῦτο ἀντεπροσωπεύθη διὰ 3.000 τίτλων εἰς τὸν κομιστὴν τῆς μιᾶς ὁμολογίας, ὑπ' ἀριθ. 1-3000, ὀνομαστικῆς ἐκάστης ἀξίας καν. δολλαρίων 1.000 καὶ διὰ 1.000 τίτλων τῶν πέντε ὁμολογιῶν, ὑπ' ἀριθ. 3001-4000, ὀνομαστικῆς ἐκάστης ἀξίας καν. δολλαρίων 5000. Αἱ ἐν λόγῳ ὁμολογίαι ἐξοφλοῦντο διὰ κληρώσεων εἰς τὸ ἄρτιον, συμφώνως τῷ σχετικῷ χρεωλυτικῷ πίνακι, ἐνεργουμένων καθ' ἑξαμηνίαν καὶ δὴ τὴν 30 Νοεμβρίου καὶ τὴν 31 Μαΐου ἐκάστου ἔτους. Ἡ πρώτη αὐτῶν κλήρωσις ἐγένετο τὴν 31 Μαΐου 1924.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν μερικῆς ἢ ὀλικῆς ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου, μετὰ προειδοποίησιν τριῶν μηνῶν. Ἐν περιπτώσει μερικῆς ἐξοφλήσεως, θὰ ἐκληροῦτο ἀνάλογος πρὸς τὸ ἐξοφλητέον ποσὸν ἀριθμὸς ὁμολογιῶν.

Ὁ τόκος ἦτο καταβλητέος δι' ἑξαμηνιαίων τοκομεριδίων, τῶν καν. δολλαρίων 25 ἑκάστον, λήξεως τὴν 31 Δεκεμβρίου καὶ τὴν 30 Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους. Τόσον αἱ κληρούμεναι ὁμολογίαι, ὅσον καὶ τὰ λήγοντα τοκομερίδια ἦσαν πληρωτέα εἰς καναδικὰ δολλάρια ἐν Ὀττάβα παρὰ τῆ Τραπεζῆ τοῦ Μοντρεάλ. Τὰ, ἐκ τῶν κληρουμένων ὁμολογιῶν, τυχὸν ἐλλείποντα τοκομερίδια ἐξεπίπτουντο ἐκ τοῦ πληρωτέου ποσοῦ. Αἱ κληρούμεναι ὁμολογίαι καὶ τὰ λήγοντα τοκομερίδια, ἐὰν δὲν ἐνεφανίζοντο πρὸς πληρωμὴν ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ὀριζομένης ἡμερομηνίας ἐξοφλήσεώς των, ὑπέπιπτον εἰς παραγραφήν.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἀπηλλάγη παντὸς φόρου, τέλους ἢ κρατήσεως, ὑφισταμένων ἢ μελλοντικῶν. Συνάμα αὕτη ἐξησφαλίσθη διὰ τῶν πλεονασμάτων τῶν ὑπεγγύων κρατικῶν προσόδων, τῶν ἐκχωρηθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Διεθνῆ Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀπαιτουμένων ποσῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δανείων τῶν συνομολογηθέντων πρὸ τῆς 21 Μαρτίου 1919 καὶ ὧν δανείων ἡ ὑπηρεσία εἶχε ἐξασφαλισθῆ διὰ τῶν ὡς ἄνω πλεονασμάτων. Ἐν ἀνεπαρκείᾳ τῶν πλεονασμάτων τούτων, θὰ συνεπληροῦτο ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου δι' ἐτέρων κρατικῶν ἐσόδων.

Ἐὰν ἡ Καναδικὴ Κυβέρνησις ἤθελεν εἰσαγάγει τὰς ὁμολογίας ταύτας εἰς τὸ χρηματιστήριον, ἡ Ἑλληνικὴ ὑπεχρεοῦτο ὅπως χορηγήσῃ εἰς τὰς Τραπεζὰς αἵτινες θὰ ἀνελάμβανον τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου προμήθειαν 0,5% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν τοκομεριδίων καὶ 1/6% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ὁμολογιῶν. Ἐπίσης τότε θὰ ἐπεβαρύνετο ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δι' ἄλλοδαποῦ χαρτοσήμου ἐπιτεθειμένου ἐπὶ τῶν τίτλων.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, καθωρίσθη ὅπως εἰς ἕκαστον τίτλον εἶναι προσηρημένα 50 ἑξαμηνιαῖα τοκομερίδια. Ἐπίσης, διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου 1924 Προεδρικοῦ Διατάγματος, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 257 φύλλον τοῦ α' τεύχους τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὠρίσθη Ἐπιτροπὴ ἐνεργείας κληρώσεων τῶν ὁμολογιῶν καὶ ἐκυρώθη ὁ οἰκείος χρεωλυτικὸς πίναξ.

Τὴν 31 Μαρτίου 1929, ἡ Καναδικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησεν ἐκκαθάρισιν τῶν σχετικῶν λογαριασμῶν καὶ ἐγνωστοποίησεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ὅτι ὡς προ-

κύπτει ἐκ τῶν ἐκδοθέντων τιμολογίων καὶ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, γενομένων τὴν 12 Ἀπριλίου 1926 καὶ τὴν 3 Μαρτίου 1928, ἡ ἀξία τοῦ συνόλου τῶν ἀγαθῶν ἄτινα ἐπρομηθεύθη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνῆλθε τελικῶς εἰς καν. δολλάρια 7.517.844,03. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 21 Μαρτίου 1919 σύμβασιν, μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1923, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὤφειλεν ἐπιπροσθέτους τόκους πρὸς 5,5% ἑτησίως ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω κεφαλαίου ἐκ καν. δολλαρίων 614.293,86. Συνεπῶς, τὴν 31 Δεκεμβρίου 1923 τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον δὲν ὤφειλεν τὸ προμνησθὲν ποσὸν τῶν καν. δολλαρίων 7.434.095,31, ἀλλὰ τὸ ἄθροισμα τῶν νέων τούτων ποσῶν κεφαλαίου καὶ τόκων, ἦτοι καν. δολλαρίων 8.138.137,89. Εἰς ἐξόφλησιν τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ὡς εἶδομεν, παρέδωσε τῷ 1924 εἰς τὴν Καναδικὴν ὁμολογίας συνολικοῦ ποσοῦ καναδ. δολλαρίων 8.000.000. Οὕτω παρέμεινεν ὑπόλοιπον πρὸς ἐξόφλησιν τοῖς μετρητοῖς ἐκ καν. δολλαρίων 132.137,89. Τὸ ποσὸν τοῦτο τοκιζόμενον πρὸς 5% ἑτησίως μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1929 ἠϋξήθη κατὰ καν. δολλάρια 34.686,19, ἦτοι ἀνήρχετο τότε εἰς καν. δολλάρια 166.824,08.

Συμφώνως πρὸς τ' ἄνωτέρω, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἐκτὸς τοῦ ὁμολογιακοῦ χρέους, ὤφειλεν εἰς τὴν Καναδικὴν καὶ ποσὸν ἐκ καν. δολλαρίων 166.824,08. Πρὸ ὅμως τῆς ζητηθείσης τὴν 31 Μαρτίου 1929 ἐκκαθαρίσεως, ἐναντι τῆς τοιαύτης συμπληρωματικῆς ὀφειλῆς, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις κατέβαλεν εἰς τὴν Καναδικὴν τὴν 16 Δεκεμβρίου 1927 ποσὸν ἐκ καν. δολλαρίων 83.748,72. Ἐκπιπτομένων ὅθεν τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ τῶν τόκων του (ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταβολῆς του μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1929) ἀνερχομένων εἰς καν. δολλάρια 5.417,83, τὸ ὀφειλόμενον ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Καναδικὴν πέραν τοῦ ὁμολογιακοῦ δανείου χρέος ἦτο τὴν 31 Μαρτίου 1929 καν. δολλάρια 77.657,83.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὁμολογιακὸν δάνειον, τοῦτο, λόγῳ τῶν ἀπὸ τοῦ 1924 καὶ ἐντεῦθεν γενομένων κληρώσεων ὁμολογιῶν καὶ ἐξοφλήσεως των, περιωρίσθη τὴν 31 Μαρτίου 1932 εἰς τὸ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον τῶν καν. δολλαρίων 6.285.000, ὅπερ ἔκτοτε δὲν ἐμειώθη συνεπεία τῆς ἀναστολῆς ἐξυπηρητήσεώς του, ἣν ἀπέδεχθη τὴν 10 Αὐγούστου 1932 καὶ ἡ Καναδικὴ Κυβέρνησις, ἂν καὶ τὸ χρέος τοῦτο κατ' αὐτὴν δὲν θεωρεῖται ὡς πολεμικόν, ὡς δέχεται ἡ Ἑλληνικὴ, ἀλλ' ὡς ἐμπορικόν.

Ἐάν εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προστεθοῦν τόσον ἡ προμνησθεῖσα συμπληρωματικὴ ὀφειλὴ τῶν καν. δολλαρίων 77.657,53, ἣτις ἀνεγνωρίσθη δι' ὑπογράφεντος σχετικοῦ πρωτοκόλλου τὴν 3 Νοεμβρίου 1933, ὡς καὶ ἡ γενομένη κεφαλαιοποίησις τόκων τοῦ ὅλου χρέους, τότε τὸ σύνολον τῆς ὀφειλῆς πρὸς τὴν Καναδικὴν Κυβέρνησιν φθάνει εἰς καν. δολλάρια 6.934.172.

17. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1924 «Α' ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΝ», ΔΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ 10.000.000 ΚΑΙ ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ Η.Π.Α. 11.000.000, ΠΡΟΣ 7%.

Τὸ ἐν λόγῳ δάνειον ἐξεδόθη εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν ἐν Ἑλλάδι καὶ τῷ ἐξωτερικῷ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1924 εἰς διάφορα τμήματα. Ἡ ἐκδοσίς του ἐγέ-

νετο πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων τοῦ 1922, συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου 1923 πρωτόκολλον τῆς Γενεύης, ὅπερ ἐκυρώθη διὰ τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1923 καὶ τελικῶς διὰ τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1924 Ψηφίσματος τῆς Δ' ἐν Ἀθήναις Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 19 Σεπτεμβρίου 1924 πρόσθετον εἰς τὸ ὡς ἄνω πρωτόκολλον Πράξιν, κυρωθεῖσαν διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1924 Ψηφίσματος τῆς αὐτῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἀργότερον ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 9 Μαΐου 1925 ἐκτελεστικὸν Διάταγμα, κυρῶσαν τὰς ἀπὸ 4 καὶ 16 Δεκεμβρίου 1924 δύο συμβάσεις περὶ τοῦ δανείου καὶ δημοσιευθὲν μετὰ τῶν ἐν λόγῳ συμβάσεων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 123 τῆς 15 Μαΐου 1925 φύλλον τοῦ α' τεύχους τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ τῶν ὡς ἄνω πρωτοκόλλων καὶ ψηφισμάτων ἐγκατεστάθη ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἡ «Ἐπιτροπὴ Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων», διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως ταύτης. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπεχρέωθη νὰ ἐκχωρήσῃ εἰς τὴν ρηθεῖσαν Ἐπιτροπὴν γαίας κατ' ἐλάχιστον 500.000 ἑκταρίων, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ ἀνέλαβε νὰ εἰσπράττῃ καὶ διαχειρίζεται τὸ προϊόν τοῦ δανείου, προωριζομένου μόνον διὰ δάνεια πρὸς τοὺς πρόσφυγας καὶ διὰ κοινωφελῆ ἔργα ἐγκαταστάσεως των.

Τὸ δάνειον ἦτο ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου λιρῶν Ἀγγλίας 12.300.000. Ἐξ αὐτῶν, λίραι Ἀγγλίας 7.500.000 ἐξεδόθησαν ἐν Λονδίῳ καὶ λίραι Ἀγγλίας 2.500.000 ἐξεδόθησαν ἐν Ἀθήναις, ἤτοι συνολικῶς λίραι Ἀγγλίας 10.000.000. Τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν τῶν λιρῶν Ἀγγλίας 2.300.000 ἐξεδόθησαν ἐν Νέα Ὑόρκῃ εἰς εἰς δολλάρια Η.Π.Α. 11.000.000.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰς λίρας Ἀγγλίας ἔκδοσιν τοῦ δανείου, τὸ τμήμα τοῦτο διηρέθη εἰς 500.000 ὁμολογίας ἀνωνύμων, ὀνομαστικῆς ἐκάστης ἀξίας λιρῶν 20, ὑπὸ χρονολογίαν 1 Νοεμβρίου 1924, διηρημένας δὲ καὶ ἠριθμημένας ὡς ἀκολουθῶς: 1500 τίτλοι τῶν 50 ὁμολογιῶν ὑπ' ἀριθ. 1—1.000 ἀγγλικοῦ καὶ 1.001—1500 ἑλληνικοῦ τμήματος, 5.000 τίτλοι τῶν 25 ὁμολογιῶν ὑπ' ἀριθ. 1.501—5.500 ἀγγλικοῦ καὶ 5.501—6.500 ἑλληνικοῦ τμήματος, 50.000 τίτλοι τῶν 5 ὁμολογιῶν ὑπ' ἀριθ. 6.501—45.500 ἀγγλικοῦ καὶ 46.501—56.500 ἑλληνικοῦ τμήματος, τέλος 50.000 τίτλοι 1 ὁμολογίας ὑπ' ἀριθ. 56.501—81.500 ἀγγλικοῦ καὶ 81.501—106.500 ἑλληνικοῦ τμήματος.

Ἡ εἰς δολλάρια τῶν Η.Π.Α. ἔκδοσις τοῦ δανείου διηρέθη εἰς 22.000 ὁμολογίας ἀνωνύμων, ὀνομαστικῆς ἀξίας δολλαρίων 500 ἐκάστης, ὑπὸ χρονολογίαν 1 Νοεμβρίου 1924, διηρημένας δὲ καὶ ἠριθμημένας ὡς ἀκολουθῶς: 1.000 τίτλοι τῆς 1 ὁμολογίας ὑπ' ἀριθ. Δ1—Δ1 000 καὶ 10.500 τίτλοι τῶν 2 ὁμολογιῶν ὑπ' ἀριθ. Μ1—Μ10.500.

Αἱ ὁμολογίαι ἀμφοτέρων τῶν ἐκδόσεων τοῦ δανείου ἔφερον σειρὰν τοκομεριδίων μέχρι καὶ τοῦ ἀριθμοῦ 80, λήξεως 1 Νοεμβρίου 1964, χρονολογίας λήξεως καὶ τοῦ δανείου.

Ὁ τόκος ὠρίσθη εἰς 7% ἑτησίως, πληρωτέος εἰς χρυσὸν δι' ἑξαμηνιαίων τοκομεριδίων, ἐκάστου ἀξίας λιρῶν Ἀγγλίας 0—14—0 διὰ τὰς ὁμολογίας τῆς εἰς λίρας ἐκδόσεως καὶ δολλαρίων 17,50 διὰ τὰς ὁμολογίας τῆς εἰς δολλάρια

ἐκδόσεως, τὴν 1 Μαΐου καὶ τὴν 1 Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους. Οὗτος ἦτο ἀπηλλαγμένος παντὸς φόρου.

Τὸ δάνειον ἦτο ἐξοφλητέον ἐντὸς περιόδου οὐχὶ μακροτέρας τῶν 40 ἐτῶν διὰ συνθέτου χρεωλυσίας $1/2\%$ ἑτησίως, ὑπολογιζομένου ἀναλόγως εἰς λίρας καὶ εἰς δολλάρια καὶ πληρωτέου δι' ἑξαμηνιαίων δόσεων ἀπὸ 1 Μαΐου 1925

Τὸ ἐν λόγῳ χρεωλύσιον ἦτο χρησιμοποιοιτέον διὰ τὴν εἰς τὸ ἄρτιον ἀπόσβεσιν τῶν ὁμολογιῶν δι' ἑξαμηνιαίων κληρώσεων, συμφώνως πρὸς τὸν οἰκείον χρεωλυτικὸν πίνακα. Αἱ κληρούμεναι ὁμολογίαι ἦσαν πληρωτέαι κατὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἦτο πληρωτέον τὸ πρῶτον μετὰ τὴν κλήρωσιν τοκομερίδιον. Δηλαδή μετὰ 2 μῆνας ἀπὸ τῆς κληρώσεως. Αἱ κληρώσεις ἐνηργοῦντο τὴν 1 Μαΐου καὶ τὴν 1 Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, τῆς πρώτης πραγματοποιηθείσης τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1925.

Πλὴν τῆς ἀνωτέρω ἀποσβέσεως, ἡ ἐξόφλησις τοῦ δανείου ἦτο δυνατὴ καὶ διὰ τῆς εἰς ἀπόσβεσιν τοῦ δανείου τούτου χρησιμοποίησεως τουλάχιστον τῶν 75% τῶν πληρωμῶν ἢ ἀποσβέσεων κεφαλαίου, γινομένων ὑπὸ τῶν προσφύγων ἢ ἐτέρων προσώπων, ὑποχρέων νὰ πληρώσουν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων. Τοῦτο δέ, εἴτε αἱ τοιαῦται πληρωμαὶ ἢ ἀποσβέσεις κεφαλαίου ἐγένοντο διὰ γαίας πωληθείσας, εἴτε διὰ γενομένας προκαταβολάς, εἴτε ἄλλως. Ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ ὤφειλε κατὰ τριμηνίαν νὰ φέρῃ εἰς πίστωσιν τῆς Διεθνούς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς λίρας, τουλάχιστον τὰ 75% τῶν ἐν λόγῳ πληρωμῶν ἢ ἐξοφλήσεων. Τὰ προοριζόμενα διὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου ὡς ἄνω ποσά, θὰ ἐχρησιμοποιοῦντο ὑπὸ τῆς Διεθνούς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς ἀπόσβεσιν τῆς μὲν εἰς λίρας ἐκδόσεως κατὰ 100/123, τῆς δὲ εἰς δολλάρια ἐκδόσεως κατὰ 23/123. Τὰ οὕτω χρησιμοποιούμενα πρὸς ἀπόσβεσιν ποσά, διετίθεντο διὰ τὴν ἐξόφλησιν ὁμολογιῶν τοῦ δανείου δι' ἑξαμηνιαίων κληρώσεων εἰς τὸ ἄρτιον. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ πρώτη χρησιμοποίησις χρεωλυσίου ἐγένετο εὐθὺς ὡς αἱ πληρωμαὶ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων ἀνῆλθον εἰς λίρας Ἀγγλίας 10.000.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις περαιτέρω διετήρησε τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀπὸ 1 Μαρτίου 1936 καὶ πέραν προβαίη, εἰς μερικὴν ἢ ὀλικὴν ἀπόσβεσιν τῶν ἀνεξοφλήτων ὁμολογιῶν τοῦ δανείου εἰς τὸ ἄρτιον, μετὰ σχετικὴν προειδοποίησιν τριῶν μηνῶν. Αἱ κληρούμεναι ὁμολογίαι, προσαγόμεναι πρὸς ἐξόφλησιν, ἔπρεπε νὰ συνωδεύοντο ὑφ' ὄλων τῶν μὴ ληξάντων τοκομεριδίων, ἐκπιπτομένης ἄλλως τῆς ἀξίας τῶν ἐλλειπόντων ἐξ αὐτῶν ἐκ τοῦ πληρωτέου ποσοῦ.

Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις κατέστησεν ὑπεγγύους διὰ πρώτης ὑποθήκης τὰς ἐξῆς προσόδους, τῶν ὁποίων τὴν εἰσπραξιν ἀνέλαβεν ἡ Διεθνὴς Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ: 1) Τὰς εἰσπράξεις τῶν εἰσπραξίων ἀνέλαβεν ἡ Διεθνὴς Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ: 1) Τὰς εἰσπράξεις τῶν μονοπωλίων τῶν νέων χωρῶν, ἡτοι ἄλατος, πυρείων, παιγνιοχάρτων καὶ σιγαροχάρτου. 2) Τὰς εἰσπράξεις τῶν Τελωνείων Ἡρακλείου, Μυτιλήνης, Σάμου, Χανίων καὶ Χίου. 3) Τὰς εἰσπράξεις ἐκ τοῦ φόρου καπνοῦ εἰς τὰς νέας χώρας. 4) Τὰς εἰσπράξεις ἐκ τελῶν χαρτοσήμου εἰς τὰς νέας χώρας. 5) Τὰς εἰσπράξεις ἐκ τοῦ φόρου οἰνοπνεύματος ὅλης τῆς χώρας, μετ' ἐνδεχομένην ἀφαίρεσιν 20,5 ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἑτησίως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐσωτερικοῦ

λαχειοφόρου δανείου 5 % του 1920. Ἐπίσης κατέστησαν ὑπέγγυα διὰ πρώτης ὑποθήκης τὰ πλεονάσματα τῶν τότε ὑπεγγύων εἰς τὴν Διεθνή Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν προσόδων, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀπαιτουμένων ποσῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ὄλων τῶν ὑφισταμένων καὶ ἀνεξοφλήτων τότε ἔθνικῶν δανείων, ὧν ἡ ὑπηρεσία ἠσφαλιζέτο διὰ τῶν ἰδίων προσόδων. Τέλος, ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἠσφαλίσθη διὰ πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων. Ἐὰν αἱ πρόσοδοι αὗται ἀπεδεικνύοντο ἀνεπαρκεῖς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβεν ὅπως τὸ ἀναγκαιοῦν ποσὸν συμπληρώη ἐκ τῶν λοιπῶν τακτικῶν κρατικῶν προσόδων, μέχρι προσδιορισμοῦ συμπληρωματικῶν ἐγγυήσεων. Ἐὰν καὶ πάλιν αἱ πρόσοδοι αὗται ὑπελείποντο τοῦ ἀναγκαιοῦντος ποσοῦ, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβεν ὅπως αὐξήσῃ τοὺς εἰς δραχμὰς φόρους (ὡς καὶ τὰ τέλη) τοὺς χρησιμοποιούμενους διὰ τὸ δάνειον ἢ νὰ ὑποθηκεύσῃ προσθέτους προσόδους καὶ ἀσφαλείας. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβεν ἐπίσης τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως μὴ δημιουργήσῃ οἰανδήποτε ἐπιβάρυνσιν ἐπὶ τῶν προσόδων τῆς διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ ἕτερα δάνεια, ἐκτὸς ἐὰν ταῦτα ἦσαν παραγωγικὰ ἢ ἐπρόκειτο δι' αὐτῶν νὰ ἐκπληρώσῃ ὑποχρεώσεις τῆς ἀπορροεύσας ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς εἰρήνης.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων ἀπηλλάγη παντὸς φόρου ἢ ἐπιβάρυνσεως διὰ τὰς ἐνεργείας τῆς καὶ τὴν περιουσίαν τῆς. Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τοῦ δανείου ἀπηλλάγησαν παντὸς φόρου, ἐπιβάρυνσεως ἢ κρατήσεως, ὑφισταμένων ἢ ἐπιβληθησομένων. Ἡ Διεθνὴς Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν καταβολῶν, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ιδιότητα καὶ τρόπον, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν τῆς δάνεια.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ληγόντων τοκομεριδίων καὶ τῶν ἀποσβεννυμένων ὁμολογιῶν τοῦ δανείου ἔπρεπε νὰ γίνεταί εἰς χρυσᾶ νομίσματα ἀναλόγως, ἐν Ἀθήναις παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος, ἐν Λονδίῳ παρὰ τῇ C. I. Hambro's Bank Limited καὶ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ παρὰ τῷ Τραπεζικῷ οἴκῳ Speyer and Company. Τὰ ληγόντα τοκομερίδια παρεγράφοντο μετὰ πενταετίαν καὶ αἱ κληρωθεῖσαι ὁμολογίαι μετὰ τριακονταετίαν ἀπὸ τῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν ἡμέρας. Δεδομένου ὅτι τὸ εἰς λίρας Ἀγγλίας δάνειον ἐξεδόθη εἰς τὰ 87,5 % καὶ τὸ εἰς δολλάρια Η.Π.Α. τμῆμα ἐξεδόθη εἰς τὰ 81,2 % τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τῶν ὁμολογιῶν, τὸ πραγματικὸν κεφάλαιον τοῦ δανείου ἀνῆλθεν εἰς λίρας Ἀγγλίας 8.750.000 καὶ εἰς δολλάρια τῶν Η.Π.Α. 8.937.500.

Τὸ δάνειον τοῦτο ἐξυπηρετήθη κανονικῶς, μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1932, ὅτε τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφάλαιον ἦτο, ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς λίρας Ἀγγλίας 9.421.000, ἀντιπροσωπευόμενα διὰ 471.050 ὁμολογιῶν τῶν λιρῶν Ἀγγλίας 20 ἐκάστης, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς δολλάρια Η.Π.Α. 10.361.000, ἀντιπροσωπευόμενα διὰ 20.722 ὁμολογιῶν τῶν 500 δολλαρίων ἐκάστης. Τὰ ἐν λόγῳ ὅμως ποσὰ ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων τοῦ δανείου παρέμενον ἔκτοτε ἀμετάβλητα, λόγῳ τῆς γνωστῆς ἤδη ἀναστολῆς ἐξυπηρετήσεώς του.

ΟΦΕΙΛΗ ΕΚ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ 1924 «ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ», ΛΙΡΩΝ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΧΑΡΤΙΝΩΝ 877.945,09 ΚΑΙ ΛΙΡΩΝ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΧΡΥΣΩΝ 148.133, ΠΡΟΣ 5 %

Διὰ τῆς ὑπογραφείσης τὴν 24 Ἰουλίου 1923 καὶ κυρωθείσης ὑπὸ τῆς Ἀλάδος, διὰ τοῦ Νομ. Δ/τος τῆς 26 Αὐγούστου 1923, συνθήκης τῆς Λωζάννης, Ἑλλάς ὑπεχρεώθη, ὅπως ἀποζημιώσῃ τέσσαρας ξένας ἐπιχειρήσεις ἐδρευούσας καὶ λειτουργοῦσας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ κατὰ τὰ ἔτη 1919—1922, διὰ ζημίας ὁποίας ἰσχυρίζοντο ὅτι ὑπέστησαν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, διαρρηχθέντος τοῦ Ἑλληνο—Τουρκικοῦ πολέμου κατὰ τὴν περίοδον ταύτην.

Αἱ ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις ἦσαν αἱ ἑξῆς: 1) Ἡ γαλλικὴ ἐπιχείρησις φορτωμάτων λιμένος Σμύρνης E. Guiffroy, 2) Ἡ Γαλλικὴ Ἑταιρία Προσκαμίων Σμύρνης (Société des Quais de Smyrne), 3) Ἡ Ὄθωμανικὴ Ἑταιρία Σιδηροδρόμου Σμύρνης—Αἰδινίου (The Ottoman Railway from Smyrne to Adin), οὕσα οὐσιαστικῶς βρετανικὴ καὶ 4) Ἡ Τουρκικὴ Ἑταιρία τῶν Σιδηροδρόμων Σμύρνης—Κασαμπᾶ καὶ Προεκτάσεως, οὕσα οὐσιαστικῶς γαλλικὴ. Ἡ ἐπιχειρήσεις αὗται ἤγειρον συνολικῶς ἀπαιτήσιν εἰς βᾶρος τῆς Ἑλλάδος ἐκ χαρτίνων Τουρκίας χρυσῶν 1.940.211.

Ἐναντι τοῦ ποσοῦ τούτου, τὰ δυνάμει τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης συστάμενα Μικτὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια καθώρισαν κατὰ τὰ ἔτη 1930 καὶ 1931 συνολικὴν ὀφειλὴν τῆς Ἑλλάδος ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου λιρῶν Τουρκίας χρυσῶν 877.945,09 καὶ λιρῶν Τουρκίας χρυσῶν 148.133. Τὸ τελευταῖον ποσὸν χρυσῶν τουρκικῶν λιρῶν εἶχεν ἐπιδικασθῆ ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῆς τελευταίας τῶν τεσσάρων ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἐξόφλησις τοῦ χρέους τούτου καθωρίσθη ἐτησίαν δόσεων 40 ἐτῶν, πρὸς ἐπιτόκιον 5 % ὡς ἑξῆς:

Πρῶτον χρέος πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν E. Guiffroy ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1923 ἐκ χαρτίνων λιρῶν Τουρκίας 6.710,39 καὶ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1923 ἐκ χαρτίνων λιρῶν Τουρκίας 22.000. Δεύτερον χρέος πρὸς τὴν Γαλλικὴν Ἑταιρίαν Προκαμίων Σμύρνης ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1927 ἐκ χαρτίνων λιρῶν Τουρκίας 5.240,70. Τρίτον χρέος πρὸς τὴν Ὄθωμανικὴν Ἑταιρίαν Σιδηροδρόμου Σμύρνης—Αἰδινίου ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1926 ἐκ χαρτίνων λιρῶν Τουρκίας 206.850. Τετάρτον χρέος πρὸς τὴν Τουρκικὴν Ἑταιρίαν τῶν Σιδηροδρόμων Σμύρνης—Κασαμπᾶ καὶ Προεκτάσεως ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1925 ἐκ χαρτίνων τουρκικῶν λιρῶν 266.144 καὶ ἐκ χρυσῶν τουρκικῶν λιρῶν 148.133.

Ἡ ὀφειλὴ αὕτη τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἐκαταστήσθη ὡς προερχομένη ἀπὸ ὀφειλῆς δανεισμοῦ, ἀφ' ἧς στιγμῆς καθωρίσθη ἢ διὰ δόσεων πληρωμῆ αὐτῆς. Ὅσον δὲ αἱ ἀπαιτήσεις τῶν προμνησθειῶν ἐπιχειρήσεων ἔλαβον τὴν μορφοῦν τοῦ δανεισμοῦ, τὸ χρέος τοῦτο ἐξωμοιώθη καὶ ὑπήχθη εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὀφειλῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ δημοσίου χρέους τῆς χώρας, ὑπέκειτο εἰς ρύθμισιν συμφώνως μετὰ τὰς σχετικὰς συμφωνίας μετὰ τῶν ἐξωτερικῶν δανειστῶν τῶν λοιπῶν χωρῶν.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὀφειλῆς ταύτης δι' ἐκάστην τῶν τεσσάρων ἐπιχειρήσεων, ἔχει ὡς ἀκολουθῶν:

α) Ἐπιχειρήσεως **E. Guiffroy**

Κατ' Ἰούλιον 1921, μετὰ τὴν ἄφιξιν εἰς Σμύρνην τῶν ἀτμοπλοίων «Maréchal Joffre», «Frida» καὶ «Glenco», ἅτινα ἔφερον ἐκεῖ φορτία κριθῆς διὰ λογαριασμόν τοῦ πρακτορεύοντος τὰ πλοῖα ταῦτα ἐπιχειρηματίου E. Guiffroy, ἡ Ἑλληνικὴ στρατιωτικὴ βάσις τῆς Σμύρνης ἐζήτησε τὴν παράδοσιν τῶν ἐν λόγῳ φορτίων, τῶν ὁποίων αἱ φορτωτικαὶ εἶχον ἐκδοθῆ εἰς διαταγὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, προσφέρουσα ἀνεπαρκῆς χρηματικὸν ποσόν, μὴ καλύπτον τὰ ἐκφορτωτικὰ ἔξοδα, διότι διισχυρίσθη ὅτι δὲν ὤφειλε νὰ πληρῶσθαι τὰ ἔξοδα ἐκφορτώσεως. Ἐναντι τῆς τοιαύτης προσφορᾶς, ὁ Guiffroy ὑπέβαλε τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1923 ἔνστασιν ἐνώπιον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Νόμων 3125 καὶ 3306, ἧτις ἀργότερον, μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης, διεβιβάσθη πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ βάσει τῆς συνθήκης συσταθὲν ἐν Παρισίοις Γαλλο-Ἑλληνικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον. Τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐξέδωσε τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1930 ἀπόφασιν, κοινοποιηθεῖσαν τὴν 10 Αὐγούστου 1931, δι' ἧς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὑπεχρεοῦτο εἰς τὴν καταβολὴν τοῖς μετρητοῖς εἰς τὸν E. Guiffroy ποσοῦ λιρῶν τουρκικῶν χαρτίνων 6.710,39, μετὰ τῶν τόκων αὐτοῦ πρὸς 5% ἑτησίως ἀπὸ τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1923. Οὕτω, κατὰ τὸ οἶκ. ἔτος 1931-32 ἐξεδόθη καὶ ἐξωφλήθη χρηματικὸν ἔνταλμα ἐπ' ὀνόματι τοῦ Guiffroy διὰ ποσὸν 9.406,65 χαρτίνων τουρκικῶν λιρῶν. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο περιλαμβάνετο τὸ κεφάλαιον ἐκ λιρῶν 6.710,39 καὶ ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω τόκος ἐκ λιρῶν 2.696,26.

Ἐπιπροσθέτως, τὴν 23 Αὐγούστου 1922, παρεδόθησαν καὶ ἐχρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν κατοχῆς τῆς Σμύρνης, πρὸς ἐκκένωσιν τῆς ἐκεῖ στρατιωτικῆς βάσεως, μέγας ἀριθμὸς φορτηγίδων τοῦ λιμένος Σμύρνης. Εἰς τὰς φορτηγίδας αὐτὰς περιλαμβάνοντο προδῆλως καὶ πέντε ἀνήκουσαι εἰς τὸν E. Guiffroy. Μετὰ ἔτος περίπου, αἱ φορτηγίδες αὐταὶ ἐρυμουκλήθησαν ἐξ ἑλληνικῶν λιμένων εἰς τὸν τῆς Σμύρνης καὶ παρεδόθησαν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν. Διὰ τὴν προσωρινὴν στέρησιν τῆς χρήσεως τῶν πέντε φορτηγίδων, ὁ Guiffroy κατέθεσε τὴν 3 Δεκεμβρίου 1923 δῆλωσιν περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνώπιον τῆς προαναφερθείσης ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπῆς. Ἡ δῆλωσις αὕτη μετὰ τῆς σχετικῆς δικογραφίας διεβιβάσθη πρὸς ἐκδίκασιν ἐπίσης ὑπὸ τοῦ προμνησθέντος Γαλλο-Ἑλληνικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου. Τοῦτο ἐξέδωσε καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀπόφασιν τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1930, κοινοποιηθεῖσαν τὴν 10 Αὐγούστου 1931, δι' ἧς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὑποχρεοῦτο νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν E. Guiffroy καὶ εἰς 40 ἑτησίας δόσεις, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς 3 Δεκεμβρίου 1923, ποσὸν χαρτίνων τουρκικῶν λιρῶν 22.000, ἐπὶ τόκῳ 5% ἑτησίως ἀπὸ τῆς ἰδίας ἡμερομηνίας. Μέχρι τῆς 3 Δεκεμβρίου 1931, τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος κατέβαλεν εἰς τὸν δικαιούχον τὰς πρώτας ὀκτὼ τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις, μὲ ἑτήσιον χρεωλύσιον ἐκ 550 λιρῶν. Οὕτω, τὴν 1 Ἰανουαρίου 1932 εἶχε παραμείνει ὑπόλοιπον ἐν κυκλοφορίᾳ τοῦ τμήματος τούτου τοῦ δανείου ἐκ λιρῶν τουρκικῶν χαρτίνων 17.600.

γ) Γαλλικῆς Ἑταιρίας Προκυμαιῶν Σμύρνης

Δοθέντος ὅτι κατὰ τὰ ἔτη 1919—22 αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀρχαὶ ἔκαμον χρῆσιν τῶν προκυμαιῶν τοῦ λιμένος Σμύρνης, ἡ ὡς ἄνω ἑταιρία, στηριζομένη εἰς τὴν συνθήκην τῆς Λωζάννης, διεξεδίκησε σχετικὰ δικαιώματά της, προσφυγοῦσα τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1927 εἰς τὸ προαναφερθὲν Γαλλο—Ἑλληνικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον. Τοῦτο, διὰ δύο ἀποφάσεων του, ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1929 καὶ ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1930 ἐπέδικασεν ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας ταύτης καὶ εἰς βᾶρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ποσὸν χαρτίνων τουρκικῶν λιρῶν 376.240,70 καταβλητέον ἐντόκως καὶ πρὸς 5% ἐτησίως ἐντὸς 40 ἐτησίων δόσεων, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1927. Ἐναντι τῆς ὀφειλῆς ταύτης, τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος κατέβαλε τὰς μέχρι 7 Ὀκτωβρίου 1931 τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις. Οὕτω, τὴν 1 Ἰανουαρίου 1932 εἶχε παραμείνει ὑπόλοιπον ἐν κυκλοφορίᾳ τοῦ τμήματος τοῦ τοῦ δανείου ἐκ λιρῶν τουρκικῶν χαρτίνων 338.616,70.

δ) Ὀθωμανικῆς Ἑταιρίας Σιδηροδρόμου Σμύρνης—Ἀϊδινίου

Ἡ ἑταιρία αὕτη, διαρκούσης τῆς κατοχῆς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, κατέστη πιστωτῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, διότι διέθεσε τὸ στάσιμον καὶ τροχαῖον αὐτῆς ὑλικόν, ὡς καὶ διαφόρους ἐγκαταστάσεις της, διὰ μεταφορὰς Ἑλληνικῶν στρατευμάτων καὶ ὑλικῶν. Συνάμα, ἡ ἑταιρία αὕτη ἐξεμίσθωσεν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Ἀρχὰς γῆπεδα καὶ ἀμαξοστάσια της καὶ ἐπρομήθευσεν εἰς αὐτὰς ὕδωρ καὶ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα. Ἐπὶ πλέον, λόγῳ τοῦ πολέμου, ὑπέστη αὕτη καταστροφὰς εἰς τὴν περιουσίαν της. Ἐναντι τῶν σχετικῶν ἀπαιτήσεων της, ἡ ἑταιρία προσέφυγε τὴν 30 Ἰουνίου 1926 εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπὴν τῶν Νόμων 3125 καὶ 3306. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἐπέδικασεν ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας δραχμὰς 4.089.203,56. Τὸ ποσὸν ὅμως τοῦτο δὲν ἐθεωρήθη ἱκανοποιητικὸν ὑπὸ τῆς ἑταιρίας. Δι' ὃ καὶ προσέφυγεν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης προβλεπομένην διαιτησίαν τοῦ ἐν Παρισίοις Ἀγγλο—Ἑλληνικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου. Τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐξέδωκε τὴν 19 Δεκεμβρίου 1931 ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐπέδικασεν εἰς τὴν ἑταιρίαν τὸ ποσὸν τῶν χαρτίνων τουρκικῶν λιρῶν 206.850, ἐντόκως πρὸς 5% ἐτησίως, ἀπὸ τῆς 30 Ἰουνίου 1926 καὶ πληρωτέον εἰς 40 ἐτησίας δόσεις ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας. Ἡ ἐν προκειμένῳ ἀπόφασις ἐκοινοποιήθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1932. Ὡς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἔσπευσε κατ' Ἀπρίλιον 1932 νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν ἑταιρίαν ὅτι εἶχεν ἀποφασίσῃ τὴν ἀναστολὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δημοσίου χρέους της ἐν γένει. Κατέβαλεν ὅμως συγχρόνως εἰς τὴν ἑταιρίαν τοὺς ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1926 μέχρι 30 Ἰουνίου 1931 ὀφειλομένους τόκους, συμποσομένους εἰς λίρας χαρτίνας Τουρκίας 51.712,50. Οὕτω, τὸ ὀφειλόμενον κεφάλαιον παρέμενεν ἔκτοτε ἀμετάβλητον εἰς τὸ ποσὸν τῶν χαρτίνων τουρκικῶν λιρῶν 206.850.

ε) Τουρκικῆς Ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Σμύρνης — Κασαμπά καὶ Προεκτάσεως

Τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ δανείου ἐξωφλήθη ἤδη ὀλοσχερῶς ὑπὸ τοῦ Ἑλλη-

νικοῦ Κράτους, συμφώνως πρὸς τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα 3345 τῆς 28 Ἰουλίου 1955 (Ἐφ. Κυβ. 241/5-9-55) «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1955 με-
ταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδρευούσης ἀνω-
νύμου ἑταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τουρκικὴ Ἐταιρία τῶν Σιδηροδρόμων
Σμύρνης-Κασαμπᾶ καὶ Προεκτάσεως» συναφθείσης συμβάσεως «περὶ ρυθμίσεως
τῆς πρὸς τὴν Ἐταιρίαν ταύτην ὀφειλῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου».

III. Τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ συνολικὸν κεφάλαιον

Ἐκ τῶν προηγηθέντων προκύπτει, ὅτι τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ ὑφιστάμενον
σήμερον κεφάλαιον τῆς παρουσίας ὀφειλῆς ἀνέρχεται: Διὰ τὴν ἐπιχείρησιν E.
Guiffroy εἰς χαρτίνας τουρκικὰς λίρας 17.600, διὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐταιρίαν
Προκυμιαῶν Σμύρνης εἰς χαρτίνας τουρκικὰς λίρας 338.616,70 καὶ διὰ τὴν Ὁθω-
μανικὴν Ἐταιρίαν Σιδηροδρόμου Σμύρνης-Ἀϊδινίου εἰς χαρτίνας τουρκικὰς
λίρας 206.850. Συνεπῶς, τὸ σύνολον τοῦ ὀφειλομένου κεφαλαίου ἀνέρχεται σή-
μερον εἰς χαρτίνας τουρκικὰς λίρας 563.066,70.

19. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1925 «ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ», ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ Η.Π.Α.
10.000.000, ΠΡΟΣ 8 %

Βάσει τοῦ Νόμου 3316 τῆς 24 Ἀπριλίου 1925, κυρώσαντος τὴν ἀπὸ
22 Δεκεμβρίου 1924 σύμβασιν, συναφθεῖσαν μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως
ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐδρευούσης ἑταιρίας Ulen and Co.
καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Τραπεζῆς Ἀθηνῶν, ἀνετέθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς
Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἑταιρίαν Ulen and Co. ἡ κατασκευὴ, συντήρησις καὶ ἐκμε-
τάλλευσις τῶν ἔργων ὑδρεύσεως τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὡς καὶ τῶν
περιχώρων αὐτῶν. Διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ σκοποῦ τούτου, συνεστήθη
εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῆς Ulen and Co. ἡ «Ἀνώνυμος Ἑλληνικὴ Ἐταιρία Ὑδάτων
Ἀθηνῶν Πειραιῶς καὶ Περιχώρων», ἵνα διαχειρίζεται τὰ ἔργα ταῦτα ἐπὶ 22
ἔτη, βάσει τῆς συμβάσεως.

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου 3316/1925, τεθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἀπὸ 23-4-25
(Φ.Ε.Κ. 101/25) Π. Διατάγματος, ἐξεδόθησαν ἐν συνεχείᾳ τρία Διατάγμα-
τα, ἀπὸ 7-5-25 (Ἐφ. Κυβ. 116/1925), ἀπὸ 16-5-25 (Ἐφ. Κυβ. 124/1925)
καὶ 12-8-25 (Ἐφ. Κυβ. 293/1925). Αἱ διατάξεις δὲ αὗται συνεπληρώθησαν καὶ
ἐτροποποιήθησαν ἕκτοτε διὰ τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 11-10-25 (Ἐφ. Κυβ.
332/1925), τοῦ Διατάγματος τῆς 13-6-26 (Ἐφ. Κυβ. 235/1926), τοῦ Νομ. Δια-
τάγματος τῆς 15-8-27 (Ἐφ. Κυβ. 175/1927), τοῦ Νόμου 4670 τῆς 8-5-30 (Ἐφ.
Κυβ. 153/1930), τοῦ Νόμου 4730 τῆς 14-5-30 (Ἐφ. Κυβ. 165/1830), δι' οὗ
ἐκυρώθησαν νέαι ἀπὸ 10-12-29 συμβάσεις, καὶ τοῦ Νόμου 5157 τῆς 16-6-31.

Ἡ χρηματοδότησις τῶν ὡς ἄνω ἔργων ὑδρεύσεως προεβλέφθη νὰ πραγ-
ματοποιηθῇ διὰ ὁμολογιακοῦ δανείου τῆς Ulen and Co. καὶ τῆς Τραπεζῆς
Ἀθηνῶν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου 10 ἑκατομμυ-
ρίων ἀμερικανικῶν χρυσῶν δολλαρίων, ἀντιπροσωπευομένου διὰ 10.000 ἀνω-
νύμων ὁμολογιῶν, ἐκάστης ὀνομαστικῆς ἀξίας 1.000 δολλαρίων, διαρκείας εἰκο-

σιεπταετοῦς, ἦτοι ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1925 μέχρι 31 Μαρτίου 1952. Αἱ ὁμολογίαι αὗται ἔφερον σειρὰν 54 ἑξαμηνιαίων τοκομεριδίων, πρὸς ἐτήσιον ἐπιτόκιον 8 % . Τὸ πρῶτον τοκομερίδιον ἦτο λήξεως 1 Ὀκτωβρίου 1925. Τὸ ἐπιτόκιον ὅμως τοῦτο, διὰ τῶν νέων συμβάσεων τοῦ 1929 ἐμειώθη εἰς 4 % ἐτησίως. Ἡ καταβολὴ εἰς τοὺς δικαιούχους κεφαλαίου καὶ τόκου ἀπηλλάγη πάσης παρούσης ἢ μελλούσης φορολογίας.

Τὸ ὡς ἄνω δάνειον ἐπραγματοποιήθη τμηματικῶς ἐντὸς τετραετίας, ἀνὰ δολλάρια 2.500.000 ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου, κατὰ τὰ ἔτη 1925-28. Ἐκ τῶν 10.000 ὁμολογιῶν, τὰς 5.000 ἀνέλαβεν ἡ Ulen and Co. καὶ τὰς λοιπὰς ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν, ἐπὶ τιμῇ ἀγορᾶς πρὸς 85 % . Συνεπῶς, τὸ πραγματικὸν κεφάλαιον τοῦ δανείου ἀνῆρχετο εἰς δολλάρια 8.500.000.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου, καθωρίσθησαν ὡς ἐγγυήσεις αἱ ἐξῆς : 1) Αἱ πρόσοδοι ἐκ τῆς ὑδροληψίας, 2) αἱ πρόσοδοι ἐκ τῆς προσθέτου φορολογίας ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν, ἧτις ἐπεβλήθη διὰ τοῦ Νόμου 3316/1925 καὶ 3) τὰ περισσεύματα τῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου χρέους καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Διεθνούς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπεγγύων προσόδων, μετὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν δανείων τῶν συνομολογηθέντων προηγουμένως. Πρὸς τούτοις, τὸ δάνειον ἐξησφαλίσθη καὶ μὲ πρῶτην ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ δικτύου διανομῆς ὕδατος καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτοῦ.

Ἡ διεξαγωγὴ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου εἶχεν ἀνατεθῆ, διὰ μὲν τὴν ἀλλοδαπήν εἰς τὴν Chase National Bank of the City of New York, ὀρισθεῖσαν καὶ ὡς μεσεγγουῶχον, διὰ δὲ τὴν ἡμεδαπὴν εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν. Ἡ ἐξόφλησις ἠδύνατο νὰ γίνῃ εἰς δολλάρια, ἢ καὶ εἰς δραχμὰς ἐπὶ τῇ τρεχούσῃ τιμῇ τοῦ συναλλάγματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ.

Ἡ ἀπόσβεσις τοῦ δανείου ἐκανονίσθη νὰ ἐνεργῆται καθ' ἑξαμηνίαν δι' ἐξαγορᾶς ὁμολογιῶν εἰς τὴν καλυτέραν ἐφικτὴν τιμὴν, μὴ ὑπερβαίνουσαν τὸ ἄρτιον καὶ τοὺς δεδουλευμένους τόκους, ἢ ἀκόμη καὶ διὰ κληρώσεως εἰς τὸ ἄρτιον (ἐὰν ἡ πραγματικὴ ἀξία τῶν ὁμολογιῶν ὑπερέβαινε τὸ ἄρτιον), συμφώνως πρὸς τὸν καταρτισθέντα χρεωλυτικὸν πίνακα. Ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1930, παρεσχέθη τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὅπως ὅταν ἐπιθυμήσῃ, νὰ ἐξαγοράσῃ εἰς τὸ ἄρτιον καὶ ἀποσύρῃ τὸ σύνολον τῶν ὁμολογιῶν, εἰδοποιούσα σχετικῶς τοὺς ὁμολογιούχους πρὸ ἑξαμήνου. Ἠδύνατο ἐπίσης ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς τοιαύτης ὀλικῆς ἐξαγορᾶς, νὰ ἐξαγοράσῃ καὶ παραλάβῃ τὰ δικαιώματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρίας Ὑδάτων, εἰδοποιούσα ταύτην πρὸ διετίας ἐπὶ τῆς προθέσεώς της ταύτης καὶ καταβάλλουσα εἰς τὴν ἑταιρίαν, συγχρόνως μὲ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, μετρητὰ ὡς τίμημα ἀγορᾶς καὶ ὡς ἀποζημίωσιν, κατόπιν σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς διαιτησίας.

Ἐθεωροῦντο παραγεγραμμένα καὶ ἄκυροι αἱ ὁμολογίαι αἵτινες δὲν προσήγοντο πρὸς πληρωμὴν ἐντὸς 30 ἐτῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐξαγορᾶς ἢ κληρώσεως των, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ τοκομερίδια τὰ μὴ προσαγόμενα πρὸς πληρωμὴν ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς λήξεως των.

Τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1930 ἤρχισεν ἡ χρεωλυτικὴ ἀπόσβεσις τοῦ δανείου,

τὴν δὲ 1 Ἀπριλίου 1931 ἐγένετο ἡ πρώτη κλήρωσις 104 ὁμολογιῶν, τῶν τοκομεριδιῶν ἐξοφλουμένων κανονικῶς. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἔβαινε ὁμαλῶς μέχρι τῆς 1 Ἀπριλίου 1932. Ἐκτοτε ἀνεστάλη ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐν γένει δημοσίου χρέους τῆς Ἑλλάδος, ὡς προαναφέρθη. Τὸ παραμείναν δὲ ἐν κυκλοφορίᾳ, κεφάλαιον ἀνέρχεται εἰς δολλάρια 9.046.000.

20. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1925 «ΕΛΛΗΝΟ - ΒΕΛΓΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ», ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ Η.Π.Α. 21.000 000, ΠΡΟΣ 7%

Τὴν 27ην Αὐγούστου 1925 ὑπεγράφη σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Ουγγεῖ τοῦ Βελγίου Société Commerciale de Belgique, κυρωθεῖσα διὰ Νομ. Διατάγματος τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1925, μετὸν ἀκόλουθον σκοπόν. Ἡ ὡς ἄνω ἐταιρία θὰ ἀνελάμβανε τὴν μελέτην καὶ τὴν κατασκευὴν νέας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς 350 χιλιομέτρων, ἀπὸ Καλαμπάκας εἰς Κοζάνην καὶ ἐκεῖθεν μέχρι Βερροίας. Θὰ ἀνελάμβανεν ἐπίσης τὴν πώλησιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν γραμμὴν μονίμου καὶ τροχαίου ὕλικου. Πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν ἀνωτέρω, ἡ αὐτὴ ἐταιρία εἶχεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως χορηγήσῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν δάνειον ἐκ δολλαρίων τῶν Η.Π.Α. 21.000.000, εἰς δύο κατηγορίας, ἐκάστη τῶν ὁποίων θὰ ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ ἡμίσεος τοῦ ὀνομαστικοῦ τούτου κεφαλαίου.

Ἡ ἐν λόγῳ ὁμως σύμβασις παρέστη ἀνάγκη νὰ τροποποιηθῇ διὰ δύο νεωτέρων, τῆς ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1926, κυρωθείσης διὰ τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 15 Φεβρουαρίου 1926, καὶ τῆς ἀπὸ 12 Μαρτίου 1931, κυρωθείσης διὰ τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 7 Μαΐου 1931. Συμφώνως πρὸς τὰς νέας ταύτας συμβάσεις, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω Βελγικὴ ἐταιρία ἐχορήγησεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν δάνειον συνολικοῦ ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου ἐκ δολλαρίων Η.Π.Α. 16.097.600. Κατέβαλε δὲ τοῦτο, μέχρι μὲν τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1926 ἔναντι τῆς πρώτης κατηγορίας δολλάρια 10.500.000 μέχρι δὲ τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1931 ἔναντι τῆς δευτέρας κατηγορίας δολλάρια 5.597.600.

Διὰ τὸ δάνειον τοῦτο, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐξέδωσε καὶ παρέδωσε τμηματικῶς εἰς τὴν ἐν προκειμένῳ ἐταιρίαν δύο κατηγοριῶν ὁμολογίας εἰς τίτλους 1,5 καὶ 10 ὁμολογιῶν, ὀνομαστικῆς ἀξίας ἐκάστης ὁμολογίας δολλαρίων 100. Ἡ παράδοσις τῶν ὁμολογιῶν ἐγένετο κατὰ τὴν εἰσπραξίν τοῦ ἀναλογούντος ὀνομαστικοῦ ποσοῦ, ὅπερ εἰς τὴν πραγματικότητά ἦτο κατώτερον. Τοῦτο δὲ διότι αἱ ὁμολογίαι αὗται ἐξεδόθησαν, τῆς μὲν πρώτης κατηγορίας εἰς τὰ 90 %, τῆς δὲ δευτέρας εἰς τὰ 94 %. Οὕτως, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰσέπραξεν ἐκ μὲν τῆς πρώτης κατηγορίας τοῦ δανείου δολλάρια 9.450.000, ἐκ δὲ τῆς δευτέρας δολλάρια 5.261.744, ἧτοι συνολικῶς δολλάρια 14.711.744.

Ἐκ τῆς πρώτης κατηγορίας τοῦ δανείου ἐξεδόθησαν τρεῖς σειραὶ ὁμολογιακῶν τίτλων καὶ ἐκ τῆς δευτέρας ἑνδεκα σειραὶ, μετὰ διάφορον χρόνον ἀποσβέσεως διὰ κληρώσεων. Ἡ ἀπόσβεσις τῆς πρώτης σειρᾶς τῆς α' κατηγορίας εἶχε προσδιορισθῆ ἐντὸς δεκαετίας, ἧτοι ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1926 μέχρι 1 Ἰουλίου 1936. Ἡ ἀπόσβεσις τῶν λοιπῶν δύο σειρῶν τῆς α' κατηγορίας προσδιορίσθη ἐντὸς εἰκοσιπενταετίας, ἧτοι ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1931 μέχρι 1 Ἰανουαρίου

1955. Αἱ ἕνδεκα σειραὶ τῆς β' κατηγορίας θὰ ἀπεσβέννυντο ἐντὸς ἐξαετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως ἐκάστης ἐξ αὐτῶν, ἣτις ἤρχισε τὴν 1 Ἰουλίου 1926 καὶ ἔτερματίσθη τὴν 1 Ἰουλίου 1931, ἀνὰ ἐξάμηνον. Ὁ τόκος τῶν ὁμολογιῶν αὐτῶν ὠρίσθη ὡς ἐξῆς : Εἰς 8 % διὰ τὰς ὁμολογίας τῆς πρώτης σειρᾶς τῆς α' κατηγορίας, μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1930 καὶ ἔκτοτε πρὸς 7 %. Εἰς 7 % διὰ τὰς ὁμολογίας τῶν δύο λοιπῶν σειρῶν τῆς α' κατηγορίας ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1931 καὶ πέραν. Τέλος, εἰς 8 % δι' ἅπασαν τὴν β' κατηγορίαν. Τὰ λήγοντα τοκομερίδια ἐπληρώνοντο ὑπὸ τῆς ἐν Βελγίῳ «Société Nationale de Credit à l'Industrie» ἑταιρίας.

Αἱ ὁμολογίαι παρεγράφοντο μετὰ τριακονταετίαν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, ἐνῶ τὰ τοκομερίδια παρεγράφοντο μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς λήξεώς των. Τὸ ἐξοφλούμενον κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι ἀπηλλάσσοντο πάσης φορολογίας.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἐξησφαλίσθη διὰ πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κατασκευασθησομένων δι' αὐτοῦ νέων γραμμῶν καὶ διὰ πρώτου προνομίου ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἐν ἀνεπαρκείᾳ τῶν εἰσπράξεων αὐτῶν, ἡ διαφορὰ θὰ κατεβάλλετο ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Συμπληρωματικῶς παρεσχέθη καὶ προνόμιον ἐπὶ τῶν περισσευμάτων τῶν εἰς τὴν Διεθνή Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκχωρηθεισῶν προσόδων, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐχόντων προτεραιότητα ἐπὶ τῶν προσόδων τούτων δανείων.

Μέχρι τοῦ ἔτους 1932, ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἦτο κανονικὴ, ἀνασταλείσα ἔκτοτε δι' οὓς λόγους προαναφέρθη. Σήμερον τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφάλαιον ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν τοῦ δανείου ἀνέρχεται εἰς δολλάρια 6.660.484.

21. *ΧΡΕΗ ΠΟΛΕΜΙΚΑ 1918—1931, ΠΡΟΣ ΓΑΛΛΙΑΝ, ΑΓΓΛΙΑΝ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ, ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΧΡ. ΦΡΑΓΚΩΝ 307.613. ΓΑΛ. ΦΡ. 54 235.616, ΔΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ 7.351.167 ΚΑΙ ΛΕΒΑ 1.012.222.623.*

α' Πρὸς Γαλλίαν

Διαρκοῦντος τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ἡ Ἑλλὰς ἐπρομηθεύθη πολεμικὸν ὕλικόν ἐκ Γαλλίας, ἵνα συμβάλῃ εἰς τὸν κοινὸν σκοπόν. Ἐναντι τῆς ἀξίας τοῦ ὕλικου τούτου παρέμενεν ἀνεξόφλητον ἀπὸ τοῦ 1932 καὶ ἐντεῦθεν ὑπόλοιπον ἐκ χρ. γαλλικῶν φράγκων 307.613.

Ἐπιπροσθέτως, βάσει τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1927 συνυποσχετικοῦ καὶ τῆς ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1930 συμβάσεως τῆς Χάγης, ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει εἰς τὴν Γαλλίαν ἐκ χορηγήσεως πολεμικοῦ ὕλικου διαρκοῦντος τοῦ προμνησθέντος πολέμου, ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου ἐκ γαλλικῶν φράγκων 144.144.512, ἐξοφλητέον ἐντὸς 38 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929. Ἐναντι τοῦ χρέους τούτου κατεβλήθησαν μέχρι τοῦ 1932 γαλλικὰ φράγκα 89.858.896, παραμείναντος οὕτως ἀνεξοφλήτου ὑπολοίπου ἐκ γαλλικῶν φράγκων 54.285.616.

β' Πρὸς Ἀγγλίαν

Διὰ τῶν Νόμων 3353/1925 καὶ 3386/1927, ἡ Ἑλλὰς ἀνεγνώρισε πολεμικὰ

χρέη της πρὸς τὴν Ἀγγλίαν ἐκ προμηθείας πολεμικοῦ ὑλικοῦ κατὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον, ἅτινα ἔκτοτε ἐξυπηρετοῦντο κανονικῶς μέχρι τοῦ 1932. Τὸ παραμένειν συνολικῶς ἀνεξόφλητον ὀνομαστικὸν αὐτῶν κεφάλαιον ἀνέρχεται σήμερον εἰς λίρας στερλίνας 7.351.167.

γ' Πρὸς Βουλγαρίαν

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1919 συνθήκης τοῦ Νεϊγύ, κυρωθείσης διὰ τοῦ Νόμου 2780/1922 καὶ τῆς ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1927 συμφωνίας μεταξύ Ἑλληνικῆς καὶ Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, γνωστῆς ὡς συμφωνίας Καφαντάρη—Μολλώφ, κυρωθείσης διὰ τοῦ Νόμου 3820/1929, ἡ Ἑλλάς ἀνεγνώρισεν ὀφειλόμενον ὀνομαστικὸν κεφάλαιον ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1931 πρὸς τὴν Βουλγαρικὴν Κυβέρνησιν ἐκ λέβα 1.029.378.938. Τὸ χρέος τοῦτο ὀφτετέλει πιστωτικὸν ὑπόλοιπον ὑπὲρ τῆς Βουλγαρίας ἐκ τοῦ συμψηφισμοῦ τῆς ἀξίας τῶν ἐγκαταλειφθεισῶν ὑπὸ τῶν ἀνταλλαγέντων ὑπηκόων τῶν δύο χωρῶν ἀκινήτων περιουσιῶν. Ἦτο δὲ τοῦτο ἐξοφλητέον ἐντὸς 30 ἐτῶν, διὰ ἐξαμηνιαίων δόσεων, πρὸς ἐτήσιον ἐπιτόκιον 6 %, καταβλητέον ὑπὲρ τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἐν Βέρνην Banque Nationale de Suisse. Ἐναντι τοῦ ὡς ἄνω χρέους εἶχον μέχρι τοῦ 1932 καταβληθῆ 17.156.315 λέβα. Συνεπῶς, τὸ ὀφειλόμενον ὀνομαστικὸν ποσὸν ἀνέρχεται ἔκτοτε εἰς λέβα 1.012.222.623.

22. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1926 · Α' ΣΟΥΗΔΙΚΟΝ—ΠΥΡΕΙΩΝ ΔΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ 1.000 000, ΠΡΟΣ 8,5 %

Διὰ τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 2 Ἰουλίου 1926 (Ἐφ. Κυβ. 219/1926), ἐκυρώθησαν αἱ ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1926 δύο συμβάσεις μεταξύ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Σουηδικῶν ἐταιριῶν Svenska Aktiebolaget Caritas καὶ Aktiebolaget Kreuger and Toll, ὡς καὶ τῆς Ἀγγλικῆς Ἑταιρίας Alsing Trading Co. Διὰ τῶν συμβάσεων αὐτῶν ἐχορηγήθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν δάνειον πρὸς κάλυψιν δημοσιονομικῶν αὐτῆς ἀναγκῶν, ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου λιρῶν 1.000.000, πρὸς ἐτήσιον τόκον 8,5 %, ἐξοφλητέον εἰς 28 ἴσας ἐνιαυσίους τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις ἐκ λιρῶν 94.639—2—7 ἐκάστης, αἵτινες ἀντιπροσωπεύθησαν δι' ἰσαρίθμων ὁμολογιῶν. Ἐκάστη ὁμολογία παρεγράφετο, ὡς πρὸς μὲν τὸ κεφάλαιον μετὰ τριακονταετίαν ἀπὸ τῆς ἐξαγορᾶς τῆς, ὡς πρὸς δὲ τοὺς τόκους μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν.

Ἐναντι τοῦ ὡς ἄνω ὀνομαστικοῦ, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰσέπραξε πραγματικὸν κεφάλαιον λιρῶν 940.000, δοθέντος ὅτι αἱ ὁμολογίαι ἐξεδόθησαν εἰς τὴν ὑπὸ τὸ ἄρτιον τιμὴν τῶν 94 %. Τὸ μεγαλύτερον τμῆμα τῶν ὁμολογιῶν ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς Svenska Aktiebolaget Caritas, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρέσχεν ὡς ἀντάλλαγμα τὸ προνόμιον τῆς ἀποκλειστικῆς ἐν Ἑλλάδι πωλήσεως πυρείων σουηδικῆς κατασκευῆς, μέχρι τοῦ ἔτους 1954.

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου διετέθησαν τὰ περισσεύματα τῶν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Διεθοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπεγγύων προσόδων, μετ'

ἀφαίρεσιν τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας τῶν μέχρι τότε συνομολογηθέντων ἔθνικῶν δανείων, ὡς καὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τυχόν συναφθησομένου συμπληρωματικοῦ προσφυγικοῦ δανείου.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἦτο ἀπηλλαγμένη πάσης φορολογίας καὶ ἠδύνατο νὰ γίνῃ εἰς Ἀθήνας, Λονδίνον καὶ Νέαν Ὑόρκην, ἢ ἀκόμη καὶ εἰς ἑτέραν ἀγορὰν τῆς ἐπιλογῆς τῶν ὁμολογιούχων, μετὰ προηγουμένην εἰδοποίησιν δύο μηνῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Μέχρι τοῦ ἔτους 1932 κατεβάλλοντο κανονικῶς τὰ ἀπαιτητὰ τοκοχρεωλύσια. Οὕτως ἐξωφλήθησαν κατὰ τε τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους αἱ πρῶται ὀκτὼ ὁμολογίαι. Ἐκτοτε καὶ μέχρι τοῦ 1937 ἐπληρώνετο ποσοστὸν μόνον τῶν τόκων, ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλόμενον εἰς τοὺς λοιποὺς κατόχους ὁμολογιῶν ἔθνικῶν δανείων εἰς ξένον νόμισμα ἢ χρυσόν.

Τὴν 11 Ἰουλίου 1939 ὑπεγράφη νέα σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν δύο Σουηδικῶν ἐταιριῶν, αἵτινες ἦσαν κύριαι τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ὑπολοίπων ὑπ' ἀριθ. 9-28 ὁμολογιῶν. Διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ἠδύνατο ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐξαγοράσῃ καὶ ἀποκτήσῃ τὰς ὡς ἄνω ἐν κυκλοφορίᾳ τότε ὁμολογίας καὶ νὰ ἀπαλλαγῇ πάσης ἑτέρας ὑποχρεώσεως ἐκ κεφαλαίου καὶ τόκων, καταβάλλουσα ἀμέσως £ 200.000 καὶ δίδουσα γραμμάτια λήξεως τὴν 10 Ἀπριλίου 1940 διὰ £ 80.000. Οὕτω μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1941 ἐξωφλήθη τὸ μέγιστον τμῆμα τοῦ δανείου, παραμειναντος ἕκτοτε κεφαλαίου ἐν κυκλοφορίᾳ μόνον ἐκ £ 47.282.

23. *ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1928 «ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΕΩΣ», ΔΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ 40 Ο.60 ΚΑΙ ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ Η.Π.Α. 17.000.000, ΠΡΟΣ 6%.*

Τὸ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1927 πρωτόκολλον τῆς Γενεύης, ἐγκριθὲν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ κυρωθὲν ἐν Ἑλλάδι διὰ τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 10 Νοεμβρίου 1927 καὶ τοῦ Νόμου 3423 τῆς 7 Δεκεμβρίου 1927 (Ἐφ. Κυβ. 298/1927), προέβλεπε τὴν ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ προστασίαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἕκδοσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δανείου ἐκ πραγματικοῦ κεφαλαίου λιρῶν 9.000.000. Σκοπὸς τοῦ δανείου τούτου ἦτο ἡ ἐπίτευξις σταθεροποιήσεως τοῦ ἔθνικοῦ νομίσματος ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἢ συνέχισις τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων τοῦ 1928, ὡς καὶ ἡ κάλυψις ἐλλειμμάτων τῆς κρατικῆς διαχειρίσεως, δι' ἐξωφλήσεως ὑφισταμένου κυμαινομένου χρέους κλπ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προβλέψεως ταύτης, τὴν 30 Ἰανουαρίου 1928 ὑπεγράφησαν δύο συμβάσεις μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων Μεγάλης Βρετανίας καὶ Η.Π.Α. ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου, κυρωθεῖσαι διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1928 Νομ. Διατάγματος (Ἐφ. Κυβ. 49/31-3-28). Διὰ τῶν συμβάσεων αὐτῶν καθωρίσθη ἡ παροχὴ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν δανείου ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου, πρῶτον λιρῶν 4.070.960 καὶ δεῦτερον δολλαρίων 17.000.000. Προεβλέφθη ἐπίσης καὶ χορήγησις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν προκαταβολῆς ἐκ μέρους τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως ἐκ δολλαρίων

12.167.000, ἐφ' ὅσον αὕτη ἤθελεν ἐγκριθῆ ὑπὸ τοῦ Κογκρέσσου, ἀποδοθησομένης εἰς ὀλόκληρον εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐπιτροπὴν Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ τῆς, ὁπότε θὰ ἡλαττοῦτο κατὰ λίρας 2.500.000 τὸ σύνολον τοῦ δανείου. Ἐν περιπτώσει ὅμως μὴ ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ Κογκρέσσου τῆς χορηγήσεως τῆς ὡς ἄνω προκαταβολῆς, τότε προεβλέπετο ἡ ἐκδοσις ἐτέρου τμήματος τοῦ δανείου τούτου, ἴσου πρὸς πραγματικὸν ποσὸν λιρῶν 2.500.000 ἢ δολλαρίων 12.167.000, ὅπερ ἤθελεν ἐκδοθῆ εἰς συμπλήρωσιν τοῦ παρόντος.

Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1928 τὸ εἰς δύο ὡς ἄνω τμήματα δάνειον ἐξεδόθη εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἐν Ἑλλάδι, μὲ διάρκειαν ἐξοφλήσεως ἐντὸς 40 ἐτῶν ἀπὸ τῆς 1 Αὐγούστου 1928 καὶ ἐπὶ ἐτησίῳ ἐπιτοκίῳ 6 %.

Τὸ εἰς λίρας Ἀγγλίας τμήμα τοῦ δανείου ἐκαλύφθη, κατὰ μὲν τὸ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον τῶν λιρῶν 3.370.960 ὑπὸ τῶν ἐν Λονδίῳ Τραπεζῶν Hambro's Bank Ltd. καὶ Erlangers Ltd., κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν ὀνομαστικὸν κεφάλαιον εἰς Ἰταλίαν διὰ λιρῶν 400.000 καὶ εἰς Σουηδίαν διὰ λιρῶν 300.000. Ἡ καταβληθεῖσα τιμὴ ἀγορᾶς ἀνῆλθεν εἰς τὰ 91 % τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τῶν ὁμολογιῶν, ἦτοι εἰς λίρας 3.704.573. Ἐκ τοῦ ποσοστοῦ ὅμως τούτου διετέθησαν 5 % εἰς ἔξοδα ἐκδόσεως. Οὕτω τὸ πράγματι συγκεντρωθὲν κεφάλαιον ἀνῆλθεν εἰς λίρας 3.501.025,5. Τὸ τμήμα τοῦτο διηρέθη εἰς 203.548 ἀνωνύμους ὁμολογίας, ὀνομαστικῆς ἀξίας ἐκάστη λιρῶν 20 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν ἐκδόσεως τὴν 1 Φεβρουαρίου 1928. Αἱ ὁμολογίαι αὗται κατενεμήθησαν εἰς τίτλους καὶ ἠριθμήθησαν ὡς ἑξῆς :

575 τίτλοι	50 ὁμολογιῶν	ὑπ' ἀριθ.	1—	575
1.466	» 25	»	»	576— 2.041
26.014	» 5	»	»	2.042—28.055
καὶ 8.078	» 1 ὁμολογίας	»	»	28.056—36.133

Τὸ εἰς δολλάρια τῶν Η.Π.Α. τμήμα τοῦ δανείου ἐκαλύφθη κατὰ μὲν τὸ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον τῶν δολλαρίων 15.000.000 ὑπὸ τῶν ἐν Νέα Ἰόρκῃ Τραπεζῶν Speyer and Co. καὶ National City Bank of New York, κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν κεφάλαιον ἐκ δολλαρίων 2.000.000 εἰς Ἑλβετίαν. Ἡ καταβληθεῖσα τιμὴ ἀγορᾶς ἔφθασεν εἰς τὰ 91 %, ἦτοι εἰς δολλάρια 15.470.000. Ἐκ τοῦ ποσοστοῦ ὅμως τούτου διετέθησαν 5 % δι' ἔξοδα ἐκδόσεως. Οὕτω, τὸ καθαρὸν προῖον ἀνῆλθεν εἰς 86 % τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τῶν ὁμολογιῶν, δι' ὃ καὶ τὸ πραγματικὸν κεφάλαιον τοῦ τμήματος τούτου ἦτο δολλάρια 14.619.999. Τὸ ἐν λόγῳ τμήμα διηρέθη εἰς 34.000 ἀνωνύμους ὁμολογίας, ὀνομαστικῆς ἀξίας ἐκάστη δολλαρίων 500 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν 1 Φεβρουαρίου 1928. Αἱ ὁμολογίαι αὗται κατενεμήθησαν εἰς τίτλους καὶ ἠριθμήθησαν ὡς ἑξῆς :

15.700 τίτλοι	2 ὁμολογιῶν	ὑπ' ἀριθ.	M1—M	15.700
καὶ 2.600	» 1 ὁμολογίας	»	»	D1—D 2.600

Ἄμφοτέρων τῶν τμημάτων αἱ ὁμολογίαι ἔφερον σειρὰν τοκομεριδίων μέχρι καὶ τοῦ ἀριθμοῦ 80, ἧτοι λήξεως 1 Φεβρουαρίου 1968. Τὰ τοκομερίδια ταῦτα ἔληγον ἀνὰ ἑξαμηνίαν καὶ ἕκαστον ἔφερον ἀξίαν λιρῶν 0,5 ἢ δολλαρίων 15, πληρωτέαν τὴν 1 Φεβρουαρίου καὶ τὴν 1 Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους, ἄνευ φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων.

Αἱ ὁμολογίαι ἦσαν ἀποσβεστέαι δι' ἑξαμηνιαίων ἐξαγορῶν, προσδιοριζομένων διὰ κληρώσεων. Αἱ κληρούμεναι ὁμολογίαι ἐξωφλοῦντο κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην μετὰ τὴν κλήρωσιν λήξιν τοκομεριδίων. Αἱ κληρώσεις διενηργούντο τὴν 1 Ἰουνίου καὶ τὴν 1 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους. Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν ἐπραγματοποιήθη τὴν 1 Δεκεμβρίου 1928. Ἐδόθη ὅμως τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1931 καὶ μετέπειτα δύναται νὰ ἐξαγοράζῃ τὸ σύνολον ἢ μέρος τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ὁμολογιῶν ἀμφοτέρων συγχρόνως τῶν τμημάτων, συμφῶνως πρὸς τὸν Νόμον 5157 τῆς 16 Ἰουλίου 1931.

Αἱ κληρούμεναι ὁμολογίαι παρεγράφοντο μετὰ εἰκοσαετίαν, τὰ δὲ λήγοντα τοκομερίδια μετὰ ἑξαετίαν.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποσβεσθέντων ὁμολογιῶν καὶ τῶν ληγόντων τοκομεριδίων ἐγένετο εἰς χρυσᾶ νομίσματα ὑπὸ τῶν ἐξῆς Τραπεζῶν. Τοῦ μὲν εἰς λίρας Ἀγγλίας τμήματος ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἐν Ἑλλάδι, τῶν Hambro's Bank Ltd. καὶ Erlangers Ltd. ἐν Ἀγγλίᾳ, τῆς Banca Commerciale Italiana καὶ τῆς Credito Italiano ἐν Ἰταλίᾳ, τῆς Stockholms Enskilda Bank καὶ τῆς Skandinaviska Kreditaktiebolaget ἐν Σουηδίᾳ, ὡς καὶ τῆς Crédit Suisse ἐν Ἑλβετίᾳ. Τοῦ δὲ εἰς δολλάρια τμήματος ὑπὸ τῶν Speyer and Co. καὶ National City Bank of New York ἐν Η.Π.Α., ὡς καὶ τῆς Crédit Suisse ἐν Ἑλβετίᾳ. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἦτο ἀπηλλαγμένη πάσης φορολογίας, παρούσης ἢ μελλοντικῆς.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρέσχεν ὡς πρώτην ὑποθήκην τὰς κατὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1927 εὑρισκομένας ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Διεθνoῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς προσόδους, μέχρι τοῦ ποσοῦ καθ' ὃ τὸ προϊόν τῶν προσόδων τούτων δὲν ἀπητεῖτο διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ὄλων τῶν τότε ὑφισταμένων ἐθνικῶν δανείων τῶν ἐχόντων προτεραιότητα ἐπὶ τῶν ρηθεισῶν προσόδων. Ἐν ἀνεπαρκείᾳ τῆς ἐγγυήσεως ταύτης, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, μετὰ πρόσκλησιν τῆς Δ.Ο.Ε., ὑπεχρέωθη νὰ παραχωρῇ ὡς ἀσφάλειαν προσθέτους προσόδους ἢ ἀξίας, τῆς ἐκλογῆς τῆς, ἀρκούσας ὅπως ἐξασφαλίσουν τὴν ἄμεσον ἀποκατάστασιν τοῦ προϊόντος τῶν προσόδων αὐτῶν εἰς ποσὸν ἱκανοποιοῦν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνωτέρω ὄρου.

Τὸ δάνειον τοῦτο ἀπεσβέννυτο κανονικῶς μέχρι τέλους τοῦ 1931. Ἀπὸ τοῦ 1932 ὅμως ἀνεστάλη ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ, ὡς δι' ὅλα τὰ ἐθνικὰ δάνεια. Δι' ὃ καὶ σήμερον, τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον τοῦ δανείου, διὰ μὲν τὸ εἰς λίρας Ἀγγλίας τμῆμα ἀνέρχεται εἰς £ 3.970.680, διὰ δὲ τὸ εἰς δολλάρια τῶν Η.Π.Α. τμῆμα ἀνέρχεται εἰς \$ 16.581.500.

24. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1928 «Α' ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΝ», ΔΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ
4000.000, ΠΡΟΣ 6%

Διὰ τοῦ Νόμου 3686 τῆς 10 Δεκεμβρίου 1928 (Ἔφ. Κυβ. 259/1928) καὶ τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1928 Διατάγματος, τοῦ κυρώσαντος τὴν ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1928 σχετικὴν σύμβασιν μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀφ' ἑνός, τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐκ δευτέρου καὶ τῶν ἐν Λονδίῳ Τραπεζῶν Hambro's Ltd. καὶ Erlangers Ltd. ἐκ τρίτου (Ἔφ. Κυβ. 262/1928), ἐπετράπη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὅπως προβῇ εἰς ἔκδοσιν δανείου μέχρι ποσοῦ πραγματικοῦ κεφαλαίου οὐχὶ ἀνωτέρου τῶν £ 20.000.000, ὀνομαστικοῦ δὲ κεφαλαίου μέχρι £ 22.000.000, ἵνα προμηθευθῇ αὕτη τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια δι' ἐκτέλεσιν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων καὶ δὴ ἔργων ἀποξηραντικῶν καὶ ὁδοποιίας, ὡς καὶ δι' ἐνίσχυσιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως.

Αἱ διατάξεις ὅμως τοῦ ὡς ἄνω Νόμου 3686/1928 ἐτροποποιήθησαν ἀργότερον καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τεσσάρων Νόμων, τῶν 4025/1-3-29, 4571/26-4-30, 4911/4-4-31 καὶ 5157/16-7-31.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν λόγῳ νομοθεσίας ἐξεδόθη τελικῶς παρὰ τῶν προμηθευσῶν δύο ἐν Λονδίῳ Τραπεζῶν ὀμολογιακὸν δάνειον ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου £ 4.000.000, ἀρχόμενον τὴν 1 Δεκεμβρίου 1929 καὶ λήγον μετὰ 40 ἔτη, πρὸς ἐτήσιον τόκον 6% πληρωτέον εἰς χρυσὸν διὰ 79 συνολικῶς ἑξαμηνιαίων τοκομεριδίων, ἐκάστου ἀξίας 12 σελινίων, τὴν 1 Ἰουνίου καὶ τὴν 1 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, μὲ λῆξιν τὴν 1 Δεκεμβρίου 1968. Τὸ δάνειον διηρέθη εἰς 200.000 ἀνώνυμους ὀμολογίας, ὀνομαστικῆς ἀξίας £ 20 ἐκάστη, αἵτινες ἀπετέλεσαν τοὺς ἑξῆς τίτλους:

	300	τίτλοι	τῶν	50	ὀμολογιῶν	ὑπ'	ἀριθ.	1	—	300,
	1.480	»	»	25	»	»	»	301	—	1.780,
	28.000	»	»	5	»	»	»	1.781	—	29.780,
καὶ	8.000	»	τῆς	1	ὀμολογίας	»	»	29.781	—	37.780.

Τὸ ἐξοφλούμενον κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι ἀπηλλάγησαν πάσης παρούσης καὶ μελλούσης φορολογίας.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἐξησφαλίσθη διὰ πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἐκχωρηθειῶν καὶ διαχειριζομένων ὑπὸ τῆς Διεθνούς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς προσόδων κατὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου 1928, μετὰ τὴν δι' αὐτῶν προηγουμένην ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐχόντων προτεραιότητα δανείων. Ἐν ἀνεπαρκεῖα τῶν προσόδων τούτων, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν τῆς παραχωρήσεως ὡς ἀσφαλείας τῶν ὀμολογιῶν, ἐφ' ὅσον ἐξητεῖτο αὕτη ὑπὸ τῶν ὀμολογιούχων, προσθέτων προσόδων ἢ ἀξιῶν τῆς ἐκλογῆς της. Πρὸς τοῦτο, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔδωκε τὴν ἀμετάκλητον ἐντολήν της πρὸς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ἥτις καὶ τὴν ἀπεδέχθη, ὅπως κρατῇ καὶ πληρῶνῃ, ἐκ τῶν παρ' αὐτῇ ὑπὸ τῆς Δ.Ο.Ε. κατατεθειμένων πλεονασμάτων τῶν ὑπεγγύων προσόδων, τὸ ἐκάστοτε ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου.

Τὴν 13ην Δεκεμβρίου 1928, τὸ δάνειον ἐξεδόθη εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν ἐν Λονδίῳ, εἰς τιμὴν ὑπὸ τὸ ἄρτιον 89%, ἐξ ὧν ἐξεπέστησαν 5% δι' ἔξοδα ἐκ-

δωσεως, προμηθείας, χαρτοσήμου κλπ. Ἐκ τοῦ ἐκδοθέντος ποσοῦ, τὰ 24% ἀλύφθησαν δι' ἐγγραφῶν καὶ τὰ λοιπὰ 76% ἀνελήφθησαν ὑπὸ τῆς Hambro's Bank Ltd. Ἐκαλύφθη ἐπίσης ὀνομαστικὸν ποσὸν λιρῶν 200.000 εἰς τὴν Σουδῖαν. Τὸ καθαρὸν προῖον τοῦ δανείου τελικῶς ἀνήλθεν εἰς λίρας 3.360.000.

Τὸ προῖον τοῦτο τοῦ δανείου διετέθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐξόφλησιν ὀφειλῶν της, πρῶτον πρὸς τὴν Foundation Co. ἐκ προσωρινοῦ δανείου της δολλαρίων Η.Π.Α. 2.500.000, διατεθέντος δι' ἀποξηραντικὰ ἔργα τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης, καὶ δεῦτερον πρὸς τὴν ἐταιρίαν Π. Γ. Μακρῆς καὶ ἑταίρια, ἐκ προκαταβολῆς της λιρῶν 400.000, διατεθείσης δι' ἔργα ὁδοποιίας καὶ ἰατρικὰ κλινικὰ εἰς τὸν ποταμὸν Ἀξιόν. Τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν διετέθη διὰ παραγωγικὰς ἐπενδύσεις εἰς ἔργα εἰς τὸν ποταμὸν Ἀξιόν, μετ' ἀφαίρεσιν λιρῶν 373.333 παραχωρηθεισῶν εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος πρὸς προικοδοτησίαν της.

Τὸ δάνειον ἦτο ἀποσβεστέον δι' ἑξαμηνιαίων δόσεων κατὰ τὴν σύνθετον ἡμερομηνίαν μέχρι τῆς 1 Δεκεμβρίου 1968, ἢ καὶ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης. Αἱ πρὸς ἀπόσβεσιν ὁμολογίαι προσδιωρίζοντο διὰ κληρώσεων εἰς τὸ ἄρτιον, ἐξοφλούμεναι τὴν ἐπομένην τῆς κληρώσεως χρονολογίαν. Αἱ ἑξαμηνιαῖαι κληρώσεις ἐνηργουῦντο τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 1 Ἀπριλίου καὶ τῆς 1 Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους ἐν Ἀθήναις, παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος. Οἱ τίτλοι παραγράφοντο μετὰ 20 ἔτη ἀπὸ τῆς κληρώσεώς των, τὰ δὲ τοκομερίδια μετὰ 6 ἔτη ἀπὸ τῆς λήξεώς των.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1938 καὶ πέραν δύναται νὰ ἀποσβένῃ τὸ σύνολον ἢ μέρος τοῦ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφαλαίου εἰς τὸ ἄρτιον, πλέον τῶν δεδουλευμένων τόκων, μετὰ σχετικὴν προειδοποίησιν τῶν ὁμολογιούχων τριῶν τουλάχιστον ἡμερολογιακῶν μηνῶν.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἐγένετο εἰς λίρας εἰς Ἀθήνας παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος, εἰς Λονδίνον παρὰ ταῖς Τραπεζαῖς Hambro's Bank Ltd. καὶ Erlangers Ltd. καὶ εἰς Στοκχόλμην παρὰ ταῖς Τραπεζαῖς Stockholms Enskilda Bank καὶ Skandinaviska Kreditaktiebolaget.

Ἡ πρώτη κλήρωσις ὁμολογιῶν ἐγένετο τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1929. Ταύτην ἠκολουθήθησαν καὶ ἄλλαι, ἀλλὰ μέχρι τέλους τοῦ 1931, δοθέντος ὅτι ἀπὸ τοῦ 1932 ἀνεστάλη ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου, ὡς ἐγένετο διὰ τὸ σύνολον τοῦ δημοσίου χρέους. Οὕτω σήμερον τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφάλαιον τοῦ δανείου ἀνέρχεται εἰς £ 3.931.740.

26. **ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΧΡΕΟΣ 1930 «ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ SPEYER»**, ΔΟΛ. Η.Π.Α. 7.500.000, ΠΡΟΣ 3%

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου 4571/1930 καὶ ἕξ σχετικῶν συμβάσεων, ὑπὸ ἡμερομηνίας 6 Μαΐου 1930 (Ἐφ. Κυβ. 238/1930), 1 Μαΐου 1931 (Ἐφ. Κυβ. 1931), 9 Ἰουλίου 1932 (Ἐφ. Κυβ. 251/1932), 11 Νοεμβρίου 1932 (Ἐφ. Κυβ. 411/1932), 20 Μαΐου 1933 (Ἐφ. Κυβ. 126/1933) καὶ 7 Ἰουλίου 1933 (Ἐφ. Κυβ.

183 και 184/1933), αί εν 'Ηνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς Τράπεζαι Spreyer and Co., National City Co. και Seligman and Co. ἐχορήγησαν τὴν 5 Μαΐου 1930 εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ μορφὴν προκαταβολῆς δάνειον ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου δολ. 7.500.000, πραγματικοῦ δὲ τοιοῦτου δολ. 7.479.750, δοθέντος ὅτι τοῦτο ἐξεδόθη εἰς τὰ 99,73 %.

Σκοπὸς τοῦ κυμαινομένου τούτου χρέους ἦτο ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως γενομένη περαιτέρω προικοδότησις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατὰ δολ. 3.250.975, καὶ ἡ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν αὐτοῦ χρηματοδότησις παραγωγικῶν τινων κρατικῶν ἔργων.

Εἰς τοὺς δανειστὰς ἐδόθησαν ὡς τίτλοι ἔντοκα ὁμολογιακὰ γραμμάτια διαφόρων ποσῶν, πληρωτέα ἐντόκως ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐν Νέα Ἰόρκη ἐδρευούσης Τραπέζης Spreyer and Co. Τὰ γραμμάτια ταῦτα ἔλθον ἀρχικῶς μέχρι τῆς 5 Μαΐου 1931 καὶ ἀργότερον μέχρι τῆς 4 Μαΐου 1934. Ὁ τόκος αὐτῶν εἶχεν ὠρισθῆ, διὰ μὲν τῆς ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1932 συμβάσεως εἰς 6% ἐτησίως, διὰ δὲ τῆς ἀπὸ 20 Μαΐου 1933 ὁμοίας εἰς 3% ἀπὸ τῆς 5 Μαΐου 1933. Ἡ ἐξοφλήσις τῶν γραμματίων καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν τόκων ἀπηλλάσσοντο πάσης παρούσης καὶ μελλούσης φορολογίας.

Εἰς ἐγγύησιν τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ ἐν λόγω χρέους κατετέθησαν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν International Banking Corporation ὡς ἐνέχυρον 239.852 ὁμολογίαι τοῦ ἀνεκδότου τμήματος τοῦ ὁμολογιακοῦ δανείου 1914 τῶν χρ. φράγκων 500.000.000, πρὸς 5%.

Τὸ χρέος τοῦτο ἐξυπηρετήθη ἀρχικῶς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1932 ἀνεστάλη ἡ ὑπηρεσία του, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν δανείων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Οὕτω σήμερον τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς δολ. 7.132.227,39.

26. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1930 «Β' ΣΟΥΗΔΙΚΟΝ—ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ», ΔΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ 1.000.000, ΠΡΟΣ 6%

Διὰ τοῦ Νόμου 4799 τῆς 8 Ἰουλίου 1930 ἐκυρώθη ἡ ἀπὸ 4 Ἰουνίου 1930 σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Στοκχόλμῃ ἐδρευούσης Σουηδικῆς ἐταιρείας Aktiebolaget Krenger and Toll. Διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ἐχορηγήθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἐταιρείας δευτέρον σουηδικῆς προελεύσεως δάνειον, πρὸς κατασκευὴν ἐν τῇ χώρᾳ σχολικῶν κτιρίων, ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου λιρῶν 1.000.000, ἐπὶ ἐτήσιω ἐπιτόκιω 6%, ἐξοφλητέον εἰς 24 ἴσας ἐνιαυσίους τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις ἐκ λιρῶν 79.679—0—2 καὶ 4/10 ἐκάστης, αἵτινες ἀντεπροσωπεύθησαν δι' ἰσαριθμῶν ὁμολογιῶν. Ἐκάστη ὁμολογία παρεγράφετο, ὡς πρὸς μὲν τὸ κεφάλαιον μετὰ τριακονταετίαν ἀπὸ τῆς ἐξαγορᾶς της, ὡς πρὸς δὲ τοὺς τόκους μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς λήξεώς των.

Ἐναντι τοῦ ὡς ἄνω ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰσέπραξε πραγματικὸν κεφάλαιον λιρῶν 850.000, δοθέντος ὅτι ἡ τιμὴ ἐκδόσεως τοῦ δανείου ἦτο ὑπὸ τὸ ἄρτιον εἰς τὰ 85%.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου εἶχεν ἐξασφαλισθῆ ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν ἐκχωρηθεισῶν εἰς τὴν Διεθνή Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν προσόδων, μετὰ προηγουμένην ἀφαίρεσιν τῶν ἀναγκαίων ποσῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν προγενεστέρων δανείων, ἐξασφαλιζομένων ἐπίσης διὰ τῶν αὐτῶν περισσευμάτων. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἀπηλλάγη πάσης παρούσης καὶ μελλούσης φορολογίας.

Ἡ ἐξόφλησις τῶν ὁμολογιῶν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐν Ἀθήναις, Λονδίῳ καὶ Στοκχόλμῃ ἢ καὶ ἀλλαχοῦ, κατ' ἐκλογὴν τοῦ δανειστοῦ, κατόπιν διμήνου προειδοποιήσεως. Μέχρι τοῦ ἐπομένου ἔτους 1931, ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἦτο κανονικὴ. Ἐκτοτε ὅμως κατεβάλλοντο μόνον ποσοστὰ τῶν τόκων, ἴσα πρὸς τὰ πληρωνόμενα εἰς τοὺς λοιποὺς κατόχους ὁμολογιακῶν ἐθνικῶν δανείων εἰς ξένον νόμισμα ἢ χρυσόν. Οὕτω παραμένει ἤδη κεφάλαιον ἐν κυκλοφορίᾳ ἐκ λιρῶν 980.321.

27. *ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1931 «Β' ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΝ», ΔΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ*
4 600.000, ΠΡΟΣ 6%

Ὡς ἐξετέθη εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ὁμολογιακοῦ δανείου 1928 «Α' παραγωγικοῦ» τῶν λιρῶν 4.000.000 πρὸς 6%, διὰ τοῦ Νόμου 3686/1928 καὶ τῶν σχετικῶν συμβάσεων, ἐπετρέπη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἡ ἔκδοσις δανείου μέχρι ὀνομαστικοῦ ποσοῦ λιρῶν 28.000.000, ἐπὶ σκοπῶ οἰκονομικῆς αὐτῆς ἐνισχύσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν παραγωγικῶν ἔργων. Ἐναντι ὅμως τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ συνήφθη ἀρχικῶς τὸ προμηθεῖν «Α' παραγωγικὸν» δάνειον.

Ἐν ὄψει καὶ τῶν διατάξεων τῶν προαναφερθέντων Νόμων 4025/1929, 4571/1930 καὶ 4911/1931, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπέγραψε τὴν 21 Μαρτίου 1931 νέαν σύμβασιν μετὰ ξένων Τραπεζῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεύχη 119/4—5—1931 καὶ 149/2—6—1931), ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας προέβη τὴν 4 Μαΐου 1931 εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ «Β' παραγωγικοῦ» τούτου συμπληρωματικοῦ δανείου. Διὰ τοῦ παρόντος δανείου ἀπεβλέπετο εἰδικώτερον ἢ συνέχισις τῶν παραγωγικῶν ἔργων ἐπὶ τῶν ποταμῶν Ἀξιοῦ καὶ Στρυμῶνος, τῆς ὁδοποιίας, τῆς περαιτέρω ἐνισχύσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τῆς ἐξοφλήσεως σχετικῶν προκαταβολῶν ἐκ μέρους τῆς Hambro's Bank Ltd. καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς πληρωμῆς ἐξόδων ἀνανεώσεως τῶν ἐκδοθέντων ἐντόκων γραμματίων διὰ τὸ κυμαινόμενον δάνειον 1930 τῆς «προκαταβολῆς Spreyer» ἐκ δολ. 7.500.000.

Τὸ δάνειον τοῦτο κατενεμήθη εἰς τίτλους ὁμολογιῶν ὀνομαστικῆς ἀξίας, ὡς ἑξῆς: 308 ὁμολογίαι τῶν λιρ. 1000, 2085 ὁμολογίαι τῶν λιρ. 500, 26.469 ὁμολογίαι τῶν λιρ. 100 καὶ 30.130 ὁμολογίαι τῶν λιρ. 20. Ἡ ἀπόσβεσις αὐτῶν ἐγένετο δι' ἐξαμηνιαίων κληρώσεων εἰς τὸ ἄρτιον, κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλυσίας, προβλεφθεῖσα νὰ πραγματοποιηθῆ ἐντὸς 37,5 ἐτῶν, ἥτοι μέχρι τῆς 1 Δεκεμβρίου 1968. Αἱ ἐν λόγῳ ὁμολογίαι ἠγοράσθησαν ἐξ ὀλοκλήρου παρά τῶν κάτωθι Τραπεζῶν καὶ διὰ τὰ ἔναντι αὐτῶν ὀνομαστικὰ ποσά.

1) Ἀπὸ τὰς ἐν Ἀγγλίᾳ Τραπεζῆς Hambro's Bank Ltd. καὶ Erlangers Ltd. διὰ λιρ. 2.000.000, 2) ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος διὰ λιρ.

1.000.000, 3) από την ἐν Σουηδία Stockholms Enskilda Bank διὰ λιλρ. 500.000, 4) από την ἐν Ἑλβετία Crédit Suisse διὰ λιλρ. 400.000, 5) από την ἐν Μιλάνω Banca Commerciale Italiana διὰ λιλρ. 400.000 καὶ 6) από τὰς ἐν Ὀλλανδία Τραπεζας Mendelsohn καὶ Nederlandsche Handel—Maatschappij διὰ λιλρ. 300.000.

Ἡ τιμὴ ἐκδόσεως τῶν ὁμολογιῶν εἶχε καθωρισθῆ εἰς ποσοστὸν 83, 5% καὶ οὕτω τὸ δάνειον τοῦτο ἀπέδωσε πραγματικὸν κεφάλαιον ἐκ λιλρ. 3.841.000.

Τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου εἶχεν ἀναλάβει ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἐκ τῶν παρ' αὐτῇ ὑπὸ τῆς Διεθοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς κατατεθειμένων πλεονασμάτων τῶν ὑπεγγύων προσόδων, μετὰ τὴν ἐξ αὐτῶν ἀφαίρεσιν τῶν ἀπαιτουμένων ποσῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1930 ἐχόντων ἐπὶ τῶν προσόδων τούτων προτεραιότητα ἐθνικῶν δανείων.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι ἀπηλλάγησαν παντὸς φόρου καὶ τέλους, παρόντος ἢ μέλλοντος. Ἡ ἐξόφλησις τοῦ δανείου ἐρρυθμίσθη νὰ πραγματοποιηθῆ διὰ κληρώσεων. Αἱ ὁμολογίαι παρεγράφοντο μετὰ 20 ἔτη ἀπὸ τῆς κληρώσεως, ἐνῶ τὰ τοκομερίδια παρεγράφοντο μετὰ ἐξαετία ἀπὸ τῆς λήξεώς των.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἐλειτούργησε μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1931, δοθέντος ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἀνεστάλη πλήρως ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον, ὡς ἐγένετο διὰ τὸ σύνολον τοῦ δημοσίου χρέους. Σήμερον, τὸ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφάλαιον τοῦ δανείου ἀνέρχεται εἰς λίρας 4.583.140.

28. ΕΞ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΔΑΝΕΙΟΝ 1931, «Δ. ΠΟΛΥΜΕΡΗ», ΛΙΡΩΝ 100.000 ΠΡΟΣ 6%

Τὴν 26 Ἰουνίου 1931, βάσει συμβολαίου, ὁ Δημήτριος Π. Πολυμέρης ἐδάνεισε, τῇ ἐγγυήσει τοῦ Δημοσίου καὶ συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Νόμου 5000, τὸ ποσὸν τῶν λιλρῶν Ἀγγλίας 100.000 εἰς τὸ τότε Εἰδικὸν Ταμεῖον Ἐπαρχιακῆς Ὀδοποιίας Βόλου, ὅπερ ἀργότερον Νόμῳ συνεχωνεύθη εἰς τὸ Ταμεῖον Ὀδοποιίας Νομοῦ Μαγνησίας. Κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ συμβολαίου, τὸ δάνειον τοῦτο ἦτο ἐξοφλητέον ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1932 εἰς 30 ἐτησίας τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις, ἧτοι μέχρι τῆς 1ης Ἰουνίου 1961, ἐπὶ τόκῳ 6 % ἐτησίως.

Σκοπὸς τοῦ δανείου ἦτο ἡ κατασκευὴ ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου δικτύου ἐπαρχιακῶν ὁδῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας του.

Ἐναντι τοῦ ἐγγυητοῦ Δημοσίου, τὸ Ταμεῖον ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιουμένων προσόδων καταθέτῃ μηνιαίως εἰς τὸ ἐν Βόλῳ ὑποκατάστημα τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τὸ εἰς ἕκαστον μῆνα ἀναλογοῦν ποσὸν ἐτησίας τοκοχρεωλυτικῆς δόσεως. Αἱ πρόσοδοι αὐτοῦ ὠρίζοντο ὑπὸ τοῦ Νόμου 5063 καὶ ἦσαν ὑποχρεωτικαὶ εἰσφοραὶ τῶν Κοινοτήτων Πηλίου τῶν πρῶτος πρωτευουσῶν Δήμων, ὡς καὶ τῶν τοιούτων τῶν ὀφειλομένων ἐκ τῆς ἐπαρχιακῆς Ὀδοποιίας, τοῦ Δήμου ἐπίσης Παγασῶν, τοῦ Λιμενικοῦ Ταμεῖου Βόλου καὶ τοῦ Ταμεῖου Μονίμων Ὀδοστρωμάτων Βόλου.

Τὸ Ταμεῖον ἐξέδωσε καὶ παρέδωκεν εἰς τὸν Δ. Πολυμέρη 100 ἀνωνύμους ὁμολογίας τῶν 100 λιλρῶν Ἀγγλίας ἐκάστη καὶ ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως καταβάλλῃ τὰς ἐξῆς ἐτησίας τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις: διὰ τὸ ἔτος

1932 Λίρας Ἀγγλίας 11.170, διὰ τὸ ἔτος 1933 Λ. Α. 9.670, διὰ τὸ ἔτος 1934 Λ. Α. 8.170, διὰ τὰ ἔτη 1935—1960 ἀνὰ Λ. Α. 6.670 καὶ διὰ τὸ ἔτος 1961 Λ. Α. 6.750. Ἐκ τῶν δόσεων αὐτῶν ἐπλήρωσεν εἰς τὸν δανειστήν μόνον τὰς δύο πρώτας.

Τὴν 3 Νοεμβρίου 1937, βάσει νεωτέρου συμβολαίου, συμφωνήθη μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων, ὅπως αἱ δόσεις τῶν ἐτῶν 1934—1938 καταβληθοῦν ἀντιστοιχῶς κατὰ τὰ ἔτη 1962—1966, ἤτοι μετὰ τὴν διὰ τοῦ πρώτου συμβολαίου συμφωνηθεῖσαν καταβολὴν τῆς τελευταίας δόσεως, ὑπολογισθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ἐπὶ πλέον τόκου. Διὰ τὰς νέας ταύτας δόσεις ἐξεδόθησαν νέα ὁμολογία καὶ καθωρίσθη τὸ ὕψος τῶν δόσεων ὡς ἀκολουθῶς: Διὰ τὸ ἔτος 1962 Λ. Ἀγγλίας 21.895 καὶ διὰ τὰ ἔτη 1963—1966 ἀνὰ Λ. Ἀγγλίας 17.875. Οὕτω τὸ συνολικὸν εἰς δόσεις χρέος ἀνήλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν Λ. Α. 246.885.

Ὅταν τὴν 1 Ἰουλίου 1939 ἔληξεν ἡ πρώτη τοκοχρεωλυτικὴ δόσις τοῦ οὕτω διαμορφωθέντος πλέον δανείου, τὸ Ταμεῖον δὲν κατέβαλε ταύτην καὶ συνέχισε τὴν μὴ καταβολὴν καὶ τῆς ἐπομένης, τῆς 1ης Ἰουλίου 1940, δόσεως. Ὡς καὶ εἰσαγωγικῶς ἐξετέθη, ἀπὸ τῆς 27 Ἀπριλίου 1941, ἀφ' ἧς ἡ χώρα κατελήφθη ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν στρατευμάτων, διαρκοῦντος τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, αἱ συναλλακτικαὶ σχέσεις μεταξὺ πιστωτῶν καὶ ὀφειλετῶν διαταράχθησαν εἰς βαθμὸν, ὥστε ἔκτοτε νὰ ἀνασταλῇ *de facto* πᾶσα ἐξυπηρέτησις τῶν προπολεμικῶν δανείων τοῦ τε Δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, εἰς ξένου καὶ ἐπιχώριον νόμισμα.

Τὴν 5 Αὐγούστου 1941 ἀπεβίωσεν ὁ Δ. Πολυμέρης καὶ διὰ διαθήκης του κατέλιπεν ἅπασαν τὴν περιουσίαν του καὶ συνεπῶς καὶ τὴν ἀνωτέρω ἀπαίτησίν του εἰς τὴν Κοινότητα Ζαγοράς Βόλου, πρὸς ἐκτέλεσιν διαφόρων κοινωφελῶν ἔργων. Αἱ ὁμολογία τοῦ δανείου εὐρέθησαν, κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τῆς κληρονομιαίας περιουσίας, κατατεθειμέναι πρὸς φύλαξιν εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

Προκειμένου μεταπολεμικῶς ἡ ἐν Βόλῳ Ἐπιτροπὴ Ἐκτελεστῶν Διαθήκης Δ. Πολυμέρη νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν εἰσπραξίν ὑπὲρ τῆς Κοινότητος Ζαγοράς τῶν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1939 καὶ μέχρι 1 Ἰουλίου 1953 ληξιπροθέσμων δόσεων, ἤγειρεν ἀγωγὴν τὴν 30 Ἰουνίου 1953 ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν. Τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐξέδωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 3644)1955 ὀριστικὴν ἀπόφασίν του, δι' ἧς ὑποχρεοῦτο ὁ πρωτοφειλέτης καὶ ὁ ἐγγυητὴς εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἰσοτίμου τῶν Λ. Α. 100.050, ἤτοι τῶν ληξιπροθέσμων 15 ὡς ἄνω δόσεων πρὸς Λ. Α. 6.670 ἐκάστη καὶ τοῦ ἰσοτίμου τῶν ἀντιστοιχῶν τόκων αὐτῶν ἐκ Λ. Α. 40.020, δηλαδή εἰς τὴν συνολικὴν καταβολὴν τοῦ εἰς δραχμὰς ἰσοτίμου τῶν Λ. Α. 140.070, ἐπὶ τῇ τρεχούσῃ τιμῇ τῆς ἡμέρας ἐξοφλήσεως, ἐντόκως.

Ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ἠσκήθη ἔφεσις κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4270)1955 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ πάλιν ἐδικαιώθη, καθ' ὅσον διὰ ταύτης ἀνεγνωρίζετο ὅτι τὸ ἐν λόγῳ δάνειον δὲν ἐδραχμοποιήθη βάσει τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 1 Αὐ-

γούστου 1935 και ὅτι κατ' ἀκολουθίαν ὀφείλεται καὶ εἶναι πληρωτέον εἰς συνάλλαγμα ὄψεως ἐπὶ Λουδίνου, ρυθμιζόμενον ὑπὸ τῶν μέχρι τότε ἐκδοθέντων καὶ ἰσχυόντων Νόμων, περὶ ἀναστολῆς ἐξυπηρητήσεως τῶν εἰς ξένον νόμισμα ὁμολογιακῶν δανείων.

Τὸ ὄλον ὅμως ζήτημα εἶναι μέχρι σήμερον ἐκκρεμές, τοῦ οἰκείου ὀνομαστικοῦ ἐν κυκλοφορίᾳ κεφαλαίου παραμένοντος εἰσέτι εἰς τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τῶν λιρῶν **100.000**, τόσον λόγῳ τῆς ἐν γένει ἀναστολῆς ρυθμίσεως ἐξοφλήσεως τοῦ ὄλου ἑλληνικοῦ κρατικοῦ προπολεμικοῦ χρέους εἰς χρυσὸν καὶ ξένα νομίσματα, ὅσον καὶ διὰ τὸν εἰδικὸν λόγον ὅτι κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ Δ. Πολυμέρη ἢ Κοινότης Ζαγοράς ὑποχρεοῦται ἵνα τὸ προῖον τοῦ δανείου διαθήσῃ ἀποκλειστικῶς δι' ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν ἔργων, ἅτινα κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκτελοῦνται ἔκτοτε εἰς βᾶρος τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, δεδομένου ὅτι ἤδη δὲν ὑφίσταται τὸ εἰδικὸν Ταμεῖον Ἐπαρχιακῆς Ὀδοποιίας Βόλου.

29. ΕΞ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΔΑΝΕΙΟΝ 1931 «ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ», ΛΙΡῶΝ ΑΓΓΛΙΑΣ 53.500, ΠΡΟΣ 6 %

Τοῦτο ἐχορηγήθη διὰ 14 ἔτη ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων, τῆ ἐγγυήσει τοῦ Κράτους. Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ Ταμείου τούτου καὶ τὴν ἀνάληψιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Κράτους, μετεβιβάσθη ἡ παραμείνασα τότε ἐκ τοῦ δανείου τούτου ὀφειλὴ ἐκ λιρῶν 51.849 εἰς τὸ Κράτος, ὅπερ ἐξυπηρέτησεν αὐτὸ κανονικῶς μέχρι τοῦ 1932, ὑφισταμένου ἔκτοτε καὶ σήμερον ἀνεξοφλήτου ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου ἐκ λιρῶν στερλινῶν **5.578**.

30. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ 1937—39, ΕΚ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΑΓΟΡΑΣΘΕΝΤΟΣ ΕΞ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ. ΔΟΛ. Η. Π. Α. 263654,07 ΚΑΙ ΜΑΡΚΩΝ ΓΕΡΜ. 1.633

Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1937—39, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπρομηθεύθη ἐπὶ πιστώσει στρατιωτικὸν ὑλικὸν ἐκ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ὑπογράψασα γραμμάτια, τῶν ὁποίων ἤδη παραμένουν ἀνεξόφλητα τοιαῦτα ὀνομαστικῆς ἀξίας δολλαρίων Η.Π.Α. **263.654,07**.

Ὁμοίως, ἐν ἔτει 1937, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἠγόρασε πολεμικὸν ὑλικὸν ἐκ τῆς Γερμανίας, εἰς ἣν ἤδη ὀφείλει γραμμάτια ἀξίας γερμανικῶν μάρκων **1.633**.

31. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1939, ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ, ΛΙΡῶΝ ΑΓΓΛΙΑΣ 2.040 000, ΠΡΟΣ 5 %

Ἐν ἔτει 1939, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις συνῆψε συμφωνίαν δανείου μετὰ τῆς Βρεταννικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀγορὰν ἐκ τῆς δευτέρας στρατιωτικοῦ ὑλικοῦ ἐπὶ πιστώσει καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν £ 2.040.000, ἐπὶ ἐτησίῳ τόκῳ 5 %. Τελικῶς ἐγένετο ἀγορὰ ὑλικοῦ λιρῶν 433.800 καὶ οὕτω τὸ δάνειον περιορίσθη εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ποσόν. Σήμερον παραμένει ὀφειλόμενον ὀνομαστικὸν κεφάλαιον λιρῶν **416.500**.

32 ΜΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1940, ΟΙΚΟΥ HENRY BOOT AND SONS, LTD., ΔΙΡΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ 20 000. ΠΡΟΣ 5,5%

Τὸ δάνειον τοῦτο ἐχορηγήθη διὰ μίαν ἐπταετίαν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἐταιρικῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν ἐκτελέσεως ὑπὸ τῆς ἐταιρίας ταύτης ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων εἰς τὴν περὶ τῆς λίμνης Λαψίστης Ἰωαννίνων. Ἡ εἴσοδος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν πόλεμον τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1940 καὶ αἱ μετέπειτα προμνησθεῖσαι δυσμενεῖς συνθήκαι, συνέβαλον ὥστε τὸ δάνειον τοῦτο νὰ ὀφείλεται εἰσέτι ἐξ ὀλοκλήρου.

33. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΝ ΧΡΕΟΣ

Ἀπὸ τοῦ πέρατος τῶν βαλκανικῶν πολέμων, ἐτέθη τὸ ζήτημα τῆς κατανομῆς τοῦ Δημοσίου Ὀθωμανικοῦ Χρέους (Δ.Ο.Χ.) μεταξὺ τῶν Κρατῶν εἰς τὰ ὁποῖα, συνετεία τῶν ὡς ἄνω πολέμων, περιῆλθον ἐδάφη ἀποσπασθέντα ἐκ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τῆς συνθήκης τοῦ Λονδίνου τοῦ 1913, πάντα τὰ δημοσιονομικὰ ζητήματα τὰ προκύψαντα ἐκ τῶν προμνησθέντων πολέμων θὰ ἀπετέλουν ἀντικείμενον συζητήσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς συνεληθούσης τότε ἐν Παρισίοις Βαλκανικῆς Δημοσιονομικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν ἀντεπροσωπεύετο καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἄλλ' αἱ συζητήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης δὲν κατέληξαν μέχρι τῆς ἐκρήξεως τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου εἰς ἀποφάσεις δεσμευτικὰς διὰ τὰ ἐνδιαφερόμενα κράτη.

Οὕτω τὸ ζήτημα παρέμεινεν ἐκκρεμὲς μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τὴν 24 Ἰουλίου 1923 τῆς κυρωθείσης ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ Νομ. Δ/τος τῆς 25 Αὐγούστου 1923 (Ἐφημ. Κυβ. 238/23) συνθήκης τῆς Λωζάννης. Κατὰ τὸ μεσολαβήσαν ὅμως διάστημα τῶν ἐτῶν 1913—23, ἡ ὑπηρεσία τοῦ Δ.Ο.Χ. διενηργήθη ἔλλιπῶς, διότι ἡ Τουρκία ἀπὸ τῆς ἐξόδου της εἰς τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον ἀνέστειλε τὴν πληρωμὴν τῶν ὁμολογιούχων ὑπηκόων ἐχθρικῶν πρὸς αὐτὴν χωρῶν. Ἡ ἀναστολή δὲ αὕτη περιελάμβανε τὰ 3/4 περίπου τοῦ συνόλου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δ.Ο.Χ. Ἀκολούθως, μετὰ τὴν ἀνακωχὴν, ἡ Τουρκία ἐπλήρωσε μόνον τὰ 25% ἔναντι τῶν τοκομεριδίων τῶν ἐτῶν 1915—19 καὶ τὰ 75% ἔναντι τῶν τοκομεριδίων 1920—22, ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν ὑπεγγείων προσόδων της. Μετὰ ταῦτα, οὐδεμίαν πληρωμὴν ἐπραγματοποιήθη.

Τὸ ζήτημα τῆς κατανομῆς τοῦ Δ.Ο.Χ. ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῶν ἀρθρῶν 46—67 τῆς ἰσχυροῦσης ἀπὸ τῆς 6 Αὐγούστου 1924 συνθήκης τῆς Λωζάννης. Θεμελιώδης ἀρχὴ ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ εἰρημνὴ κατανομὴ εἶναι ὅτι τὰ κράτη εἰς ἃ περιῆλθον ἐδάφη ἀποσπασθέντα τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας θὰ μετᾶσχουν τῶν ἐκ τοῦ Δ.Ο.Χ. ὑποχρεώσεων, ἀναλόγως τῆς φορολογικῆς ἀποδόσεως τῶν ἐδαφῶν ἅτινα περιῆλθον εἰς αὐτά. Πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ βαρύνοντος ἑκαστον Κράτος μέρους ἐλήφθη ὁ μέσος ὅρος τῶν προσόδων τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας κατὰ τὰ ἔτη 1910—12, πρὸς ὃν συνεκρίθη τὸ μέρος τῶν προσόδων τῶν ἀναλογουσῶν εἰς τὰ ἀποσπασθέντα ἐδάφη.

Εἶτα ἐγένετο κατανομὴ τοῦ μέρους τοῦ Δ. Ο. Χ. τοῦ παραμείναντος εἰς

βάρος τῆς Τουρκίας, μετὰ τὴν κατανομὴν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἀπορρυσασῶν ἐκ δανείων συνομολογηθέντων ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1912 μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου 1914 (ἡμερομηνίας ἐξόδου τῆς Τουρκίας εἰς τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον), μεταξὺ τῶν Κρατῶν εἰς ἃ περιήλθον ἐδάφη τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας συνεπιεία τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου.

Ὁ καθορισμὸς τῶν βαρυνουσῶν ἕκαστον Κράτος ὑποχρεώσεων ἐγένετο ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς 6 Αὐγούστου 1924 ὑπὸ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης Συμβουλίου τοῦ Δ.Ο.Χ., τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως ἀνακοινωθείσης εἰς τὴν Ἑλλάδα δι' ἐπιστολῆς τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 6 Νοεμβρίου 1924. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου, ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Δ.Ο.Χ. καθωρίσθη εἰς λίρας Τουρκίας 11.054.753, δυναμένης ὅμως τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ὀφειλὴν ταύτην εἰς τὴν τότε παροῦσαν ἀξίαν της, μὲ τόκον τὸν αὐτὸν μὲ τὸ Δ.Ο.Χ. ἐξ 7,5%. Κατὰ τῆς οὕτω γενομένης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Δ.Ο.Χ. κατανομῆς παρεπονήθησαν σχεδὸν πάντα τὰ εἰς ἃ ἀφορᾷ αὕτη Κράτη, ἐν οἷς καὶ ἡ Ἑλλάς, προσφυγόντα μέσῳ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν εἰς διαιτησίαν προβλεπομένην ὑπὸ τῆς συνθήκης. Διαιτητὴς ὠρίσθη ὑπὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὁ τότε καθηγητὴς τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γενεύης E. Borel, ὅστις τὴν 18 Ἀπριλίου 1925 ἐξέδωκε σχετικὴν ἀπόφασίν του.

Παρὰ ταῦτα, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορισθῇ δι' ἀπολύτων ἀριθμῶν ἡ ὑποχρέωσις τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς συμμετοχῆς της εἰς τὸ Δ.Ο.Χ., διότι αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ πλείστων ὄσων συντελεστῶν, ἥτοι αὐξομειώσεων κατὰ τὸ ἐνδιάμεσον χρονικὸν διάστημα καὶ ἰδίᾳ τοῦ νομίσματος εἰς ὃ εἶναι καθοριστέα καὶ καταβλητέα. Δέον δὲ ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου θέματος νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἀποδεχθεῖσα δι' ἐπιστολῆς της τῆς 7 Μαΐου 1925 τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Δ.Ο.Χ., ἐπεφυλάχθη ὡς πρὸς τὸ νόμισμα ὑπολογισμοῦ τῶν ὑποχρεώσεων της. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ βαρύνοντος αὐτὴν μέρους ἐκ τῆς κατανομῆς τοῦ Δ.Ο.Χ., ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν εἰς τὴν Διεθνῆ Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκκεχωρημένων τότε προσόδων τοῦ Κράτους, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐξέδωκε τὸ ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1925 Π. Διάταγμα (Ἐφ. Κυβ. 163/1925).

Ἐκτοτε ὅμως παρετηρήθη, ὅτι ἡ Τουρκία οὐδὲν ποσὸν κατέβαλεν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῆς ὀφειλομένων ἐναντι τοῦ Δ.Ο.Χ., διατελοῦσα μέχρι τοῦ 1928 εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Δ.Ο.Χ., πρὸς καθορισμὸν τρόπου ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεών της. Αἱ διαπραγματεύσεις αὗται ἀπέληξαν εἰς τὴν ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1928 συμφωνίαν, δι' ἧς παρήχοντο εἰς τὴν Τουρκίαν σημαντικαὶ διευκολύνσεις, τοῦ συνόλου τῆς ὀφειλῆς της ἀνελθόντος εἰς λίρας χρυσῆς Τουρκίας 210,2 ἑκατομμυρίων. Ἡ Ἑλλάς δὲ ὑπεστήριξε κατὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης, ὅτι δὲν θὰ ἐδέχετο νὰ τεθῇ ἀπὸ ἀπόψεως μεταχειρίσεως εἰς ἥσσονα μοῖραν τῆς Τουρκίας. Δι' ὃ καὶ κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1930 μετέβη εἰς Παρισίους ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος πρὸς διεξαγωγὴν, σχετικῶς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ἑλλάδος, διαπραγματεύσεων ἐν ὀφει τῶν παρασχεθεισῶν εἰς τὴν Τουρκίαν διευκολύνσεων. Πρὸ ὅμως τῆς ἐπιτεύξεως σχε-

τικῆς συμφωνίας, ἡ Τουρκία ἀνέστειλε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1928 συμφωνίας, ζητοῦσα νέαν ρύθμισιν τῶν ὑποχρεώσεών της. Κατόπιν τῆς ἀναστολῆς ταύτης, διεκόπησαν αἱ διαπραγματεύσεις τοῦ Ἑλληνος ἀντιπροσώπου μετὰ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Δ.Ο.Χ., ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐξελίξεως τῆς τουρκικῆς στάσεως.

Μετὰ μακρὰς διαπραγματεύσεις, ἡ Τουρκία ὑπέγραψε τὴν 22 Ἀπριλίου 1933 νέαν σύμβασιν μετὰ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Δ.Ο.Χ., δι' ἧς ἐμειοῦντο κατὰ πολὺ αἱ ἀρχικῶς συμφωνηθεῖσαι ὑποχρεώσεις τῆς Τουρκίας (περίπου εἰς τὸ δέκατον τῶν ἀρχικῶν) καὶ μετεβάλλετο ἄρδην τὸ μέχρι τότε σύστημα τῶν πολυλαπλῶν δανείων. Ἐν ὄψει τῆς νέας ταύτης συμβάσεως, ἡ Ἑλλὰς ἐζήτησε κατὰ τὸ 1934 νέας διαπραγματεύσεις ὁμοίας μετὰ τὴν Τουρκίαν μεταχειρίσεως, αἵτινες ὅμως δὲν ἐγένοντο ἔκτοτε, προφανῶς διότι ἡ Ἑλλὰς περιῆλθεν εἰς ἀδυναμίαν ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἐν γένει δημοσίου χρέους της.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἔχει ἀναγνωρισθῆ ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ὀφειλὴ τις ἐκ τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας εἰς τὸ δημόσιον Ὀθωμανικὸν χρέος.